

“Saltanat rejimi” uğruna yıkım dayatılıyor...

İşçi ve emekçilerin direnişi saraylar yıkar, saltanatlar çökertir!

Unutulmamalıdır ki, ancak işçi sınıfıyla emekçiler birleşip direndiklerinde saraylar yıkılır, saltanatlar çöker!

Onlar mülk sahibi kapitalist sınıfları temsil ediyorlar. Saltanat hırsı, gözü doymazlık, zorbalık, riyakarlık karakteristik özellikleridir. Yani kendilerine yakışanı, kendilerinden bekleneceğini yapıyorlar.

Hiçbir onurlu işçi ve emekçi saray sefihlerine kul olmayı kabul etmemeli, muşibetleri daha da derinleştirmekten çekinmeyen bu saltanat heveslilerinden hesap sormak için mücadeleye katılmalıdır.

s.17

Haftalık
Sosyalist
Siyasal Gazete

ISSN 1300-3585

Sayı 2017 / 04
27 Ocak 2017 * 1 TL

Kızıl Bayrak

www.kizilbayrak1.net

GREV VASAKLARINI KIRMANIN TEK YOLU

İŞGAL, GREV DİRENİŞ!

16

**İşine geldiğinde
“milli” irade!**

Her zaman için sandık sonuçları değil, sokakta-eylem alanlarında hak ve özgürlükler için gösterilen irade belirleyici olacaktır.

20

**Donald Trump yeni
dönemin yeni yüzüdür**

Amerikan finans kapitali uluslararası finans kapitalin en gerici, en ırkçı, en şoven, en şiddet ve savaş yanlısı unsurudur.

22

**Kriz ve kadın işçi
mücadelesi deneyimleri**

2008 krizinin ardından “Tek başına da olsa direnmek şarttır!” diyen kadın işçiler izlenmesi gereken yolu gösteriyor.

“Egemenler kendi çıkar ve istemleri için büyük bir çaba gösteriyor. Biz bunun fazlasını göstermeliyiz!”

s.12

Grev yasaklarını kırmanın tek yolu: İşgal, grev, direniş!

AKP'nin de, hizmet ettiği kapitalistlerin de işçi sınıfının mücadele iradesini kırma hevesleri kursaklarında kalacaktır. Ancak bunun için işçi sınıfının 'sınıfa karşı sınıf' şiarıyla hareket etmesi, gücünü haklılığından alan bir meşruiyetle hem kapitalistlere hem din istismarcısı iktidara karşı direnişini yükseltmesi gerekiyor.

Baskı ve zorbalıkla ülkeyi yöneten AKP iktidarı, metal işçilerinin grevini başlamadan yasakladı. Tek adam diktasına 'yasal kılıf' uydurmak için meclisi "dingonun ahırına"na çeviren iktidar, bunca hengameye rağmen bir gece yarısı Bakanlar Kurulu kararı ile Asil Çelik grevini yasaklayıp kaçak saraydaki şefine imzalattı. İki gün sonra ise dört kentte başlayan grevleri de aynı şekilde yasakladı.

Metal işçileri şahsında Türkiye işçi sınıfına yöneltilen bu saldırı sürpriz olmadı. Zira din istismarcısı AKP'nin emekçilere pervasız saldırganlığı da sermayeye hizmette sınır tanımazlığı da 14 yıllık icraatlarıyla sabittir.

AKP'NİN İŞÇİ SINIFINA DÜŞMANLIĞI YENİ DEĞİL

İşçi sınıfı yıllardan beri grev silahını etkin bir şekilde kullanamıyor. Önemli işletmelerde başlayan bütün grevleri yasaklayan AKP, sınıfı bu etkili silahtan mahrum bırakmak istiyor. Yasak kararlarıyla çok sayıda grevi engelleyerek işçi sınıfına fütursuzca saldıran dinci iktidar, hak arayan emekçilerden nefret ediyor. Zira bu zihniyete göre işçiler, emekçiler "efendilere biat etmek zorunda olan köleler" yığınından başka bir şey değildir.

Son yıllarda lastik, petro-kimya, cam, metal gibi temel sektörlerde alınan bütün grev kararlarını yasaklayan iktidarın uydurduğu "yasal" gerekçe ise "milli güvenliğinin, halk sağlığının riske girmesi" oluyor. Ülkeyi İŞİD gibi katil sürülerine yol eyleyen, ama işçi grevlerini 'milli güvenliğe tehdit' diye algılayan bir zihniyetle karşı karşıyayız. Belli ki, bu zihniyet temsilcilerinin en büyük korkusu işçi sınıfının harekete geçmesidir. Bundan dolayı grev kararı alınınca tedirgin oluyorlar, hak arama mücadelesine girişen işçilere

fütursuzca saldırıyorlar.

MİLLİ GÜVENLİK Mİ, KAPITALİSTLERİN SINIF ÇIKARLARI MI?

Burjuva zihniyete göre "milli güvenlik riski" varsa akan sular durur. Sermaye iktidarı, grev yasakları dahil bazı kirliliğini bu söyleme sarılarak icra etmektedir. Grevlerin böyle bir risk oluşturduğu iddiasını ise, grev yasakçısı iktidar dahil ciddiye alan yok. Hal böyleyken bu gerekçeyle grevleri yasaklayanlar hem grev hakkını gasp ediyor, hem işçi sınıfıyla küstahça alay ediyorlar.

Elbette onlar kapitalist sınıflara hizmet etmekle yükümlüler. Varlık gerekçeleri de bu sınıfların çıkarlarını korumaktır. AKP gibi gırtlığına kadar rüşvet, yolsuzluk, hırsızlık batağına saplanmış, rant devşirmede "ustalık dönemini" süren bir partinin şefleri de, bizzat kapitalist sınıfın organik parçasıdır. Böyle bir iktidar için 'milli' veya 'gayr-ı milli' her "güvenlik riski", özünde sömürücü asalak kapitalistlerin sınıf çıkarlarının riske girmesinden başka bir şey değildir. Sınıflı bir toplumda iktidarın siyasi kararları 'milli' değil 'sınıfsal' hassasiyetlere göre alınır. Grev yasakçısı dinci sermaye iktidarının yaptığı da bundan ibarettir.

BELİRLEYİCİ OLAN SINIF ÇATIŞMALARININ YASALARIDIR

Hâkim düzenin yazılı hukukuna bakılırsa, işçi sınıfının grev hakkı 'yasal güvence' altındadır. Oysa bu hukuka göre hareket ettiği iddia edilen iktidar, işçilerin 'yasal hakkı' olan grevi yasaklıyor. Verili koşullarda 'yasal' grev yapmak imkansız gibi bir şey. Zira dinci sermaye iktidarı, kendi yasalarına 'paçavra' muamelesi yapıyor.

AKP iktidarının kendi yasalarını ayak-

lar altına alan bu fütursuzluğu, karşı cephenin, yani işçi sınıfının verili koşullardaki zayıflığından kaynaklanıyor. Bunu fırsata çeviren egemenler hem işçi sınıfının grev silahını elinden alıyor, hem onuruna saldırarak mücadele iradesini kırmaya çalışıyorlar. Oysa karşılarında taban örgütlülüğünü sağlamca kurmuş, örgütlü mücadeleyi yükselten bir sınıf olsaydı işin rengi farklı olurdu. Bu olgu grev yasaklarında belirleyici olanın geçerli hukuk düzeni değil sınıflar mücadelesinin pratik seyri olduğunu gözler önüne seriyor.

TEK ÇIKIŞ 'SINIFA KARŞI SINIF' EKSENLİ DİRENIŞTİR

Kaçak saray onaylı bir Bakanlar Kurulu kararıyla binlerce işçinin grev silahını kullanmaktan men edilmesi, Türkiye işçi sınıfının iradesine yapılmış kaba bir saldırıdır. İşçilerin bu küstahlığa verebileceği tek onurlu yanıt grev yaşasını tanımadır. Tıpkı "İşgal, grev, direniş" şiarıyla ayağa kalkan Greif işçileri ya da 2015'te fırtına estiren metal işçilerinin hem sendika ağalarını, hem kapitalistleri köşeye sıkıştıran büyük direnişlerinde olduğu gibi...

Kuşkusuz ki AKP'nin de, hizmet ettiği kapitalistlerin de işçi sınıfının mücadele iradesini kırma hevesleri kursaklarında kalacaktır. Ancak bunun için işçi sınıfının 'sınıfa karşı sınıf' şiarıyla hareket etmesi, gücünü haklılığından alan bir meşruiyetle hem kapitalistlere hem din istismarcısı iktidara karşı direnişini yükseltmesi gerekiyor. İşçi sınıfının karşı karşıya bulunduğu ikilem nettir: Ya kölelik dayatmasına boyun eğecek, ya sınıf kardeşliği temelinde kenetlenip işgal, grev, direniş hattında ilerleyerek kendisine küstahça saldıranlara anladıkları dilden yanıt verecektir.

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 2017/04 * 27 Ocak 2017 * Fiyatı: 1 TL

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:

Ersin Özdemir

EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yayın türü: Süreli Yaygın

Yönetim Adresi: EKSEN YAYINCILIK
Meşrutiyet Mah. Kodaman Sk. No: 111/15
Şişli / İstanbul

Tlf. No: (0212) 621 74 52 - 0536 285 73 25
e-mail: info@kizilbayrak.net
twitter: @kizilbayraknet
www.kizilbayrak1.net

Baskı: SM Matbaacılık - Çobançeşme Mahallesi Sanayi Cad. Altay Sk. No: 10 A Blok - Yenibosna / İSTANBUL

Devlet ve grev

EMİS'e bağlı fabrikalarda işçiler TİS görüşmelerinde sonuç alamayınca iradeleriyle grev gitme kararı aldılar. Grev işçilerin, üretim araçlarını mülkiyetinde tutan kapitalistlere karşı en önemli yaptırım ve mücadele silahıdır. Bu hak, genel olarak burjuva devletlerin anayasasında da hak olarak tanınmıştır. Ne var ki, işçilerin anayasal haklarını kullanabilmeleri, grev örneğinde de olduğu gibi, sayısız formaliteye bağlanmıştır. 18 Ocak günü Asil Çelik grevinde olduğu gibi, 20 Ocak günü EMİS'e bağlı fabrikalarda işçilerin grev başlatma kararları, devletin en üst düzeyde aldığı kararla ertelendi ve pratikte işçilerin grev haklarını kullanmaları yasaklanmış oldu. Üstelik, işçilerin grev hak ve kararları devlet tarafından "milli güvenliği bozucu nitelikte görüldüğü" gerekçesiyle tırpanlanmıştır. Bu kararla işçiler, devlet tarafından "milli güvenliğin bozuncuları" olarak ilan edildiler.

İşçilerin açlık sınırında olan ücretlerinde bir nebze de olsa iyileştirme sağlamak için üretimden gelen güçlerini kapitalistlere karşı kullanmak için grev yapmaları nasıl olur da "milli güvenliği bozucu nitelikte" görülür. Kapitalist üretimin uluslararasılaştığı bir sistemde, kapitalist-emperyalist sistemde ve fabrikalar, somut olarak da EMİS'e bağlı fabrikalar, uluslararası tekellerin bir parçası değiller mi?

'MİLLİ GÜVENLİĞİN' SINIRLARI NEREDE BAŞLAYIP, NEREDEN GEÇİYOR?

Kapitalist sistemde işçi sınıfı ve burjuvazi olmak üzere iki temel sınıf vardır. Fabrikaların, üretim aracı olan makinelerinden mülkiyet hakkını elinde tutan burjuvazi ancak üretim yaparak, bunları pazarda satarak sağladığı kârla sermayesini büyütebilir. Sermaye sahibi burjuvazi, bir başka deyimle fabrika ve üretim araçlarının mülkiyet hakkını elinde tutan kapitalistler sınıfı, kendisinin ve ailesinin yaşamını idame ettirebilmek için kapitalist pazarda emek gücünden başka satacak bir şeyi olmayan işçilerin emek gücünü satın alarak kendisi için kâr getirecek olan nesnelere üretimini gerçekleştirebilir. İşçi üretim sürecinde fiziksel ve zihinsel yeteneğini, mülkiyet hakkı burjuvaziye ait olan makineleri kullanarak nesnelere yeni bir biçim ve içerik vererek üretimi gerçekleştirir. İşçilerin emek gücünü kullanma hakkını satın almış olan burjuvazi üretim sonunda ortaya çıkan nesnelere el koyma hakkını da kendisin-

de bulur. İşçilere ücretlerini ancak bir ay çalışıp üretim yapmalarından sonra ödeyen burjuvaziye, işçiler böylece bir ay için karşılıksız kredi vermiş oluyorlar. İşleri ters giden veya kısa yoldan kazanmak isteyen sermaye sınıfı, işçilerin günlük yaşamlarından da bildikleri gibi sahte iflas veya işyerlerini devrederek işçilerin karşılıksız olarak verdiği bu 'kredilere' çoğu defa acımasızca el koyarken, işçilerin grevlerini "milli güvenliği bozucu nitelikte" gören devlet, bu durumlarda 'tarafsızlık' pozisyonuna bürünüyor. Özel mülkiyeti kutsayarak onu bir 'hak' olarak gören burjuva yasaları ve bu yasaların uygulama bekliliğini yapan devletin 'tarafsız', 'sınıflar üstü' olduğu iddiasının sonsuz bir yalan olduğu kolayca anlaşılır.

KOYUN CAN DERDİNDE KASAP YAĞ DERDİNDE

Fabrikada gerçekleşen üretim sonunda üretilen metalleri zimmetine geçiren burjuvazi sermayesini büyütecek yeni kârlar elde ederken, bu üretim sonunda işçinin payına ise yaşamını zar zor idame edecek kadar bir pay düşer. İşçiyle kapitalist arasında süren kavganın temelinde, burjuvazi için sermayesini, banka hesaplarını ve lüksünü büyütme amacı yatarken, işçi için yaşamını idame ettirme telaşı vardır.

Kapitalist üretimde her şey yolunda gittiği sürece işçilere sefalet payını vermekte bir sakınca görmeyen sermaye sahibi burjuvazi, işler terse dönünce krizler başlayınca düşen azami kâr hadisini korumak için daha çok maraza çıkartmaya başlar. Verdiği sefalet ücretini de çok görmeye başlar. İşten atmalar, daha az işçiyle daha çok nesne üretimi yapma, sosyal hakların gaspı devreye sokularak zaten uzun olan mesailer daha da uzatılarak işçi son takatine kadar sömürülür. 'Normal' zamanlarda nispeten

'sorunsuz' olarak süren işçi-kapitalist, emek-sermaye ilişki ve çelişkisi keskinleşerek iki sınıfı açıkça karşı karşıya getirir. İşçiler bu kavga sürecinde aralarındaki yapay ayrımları aşarak, burjuvaziye karşı burjuvazinin silahlarıyla, sınıfsal silahlarla karşı durmasını öğrenir. Onların grev, işçi direnişi ve işgallerine karşı düşmanlıklarının temelinde asıl olarak bu korkuları vardır. Tekel Direnişi'nde, Greif İşgali ve Metal Fırtına gibi yakın tarihimizin işçi direnişlerinde bunlara yeterince tanık olduk. Kapitalistlere karşı kavgaya tutuşan işçiler dost ve düşmanlarını kavga sürecinde görüp tanıdılar.

DİNGİN SULARDA YÜZMEK KOLAYDIR

İşçi-kapitalist, emek-sermaye ilişkilerinin nispeten yolunda gittiği, işçinin aldığı ücretle evine bir parça eklemek götürebildiği dönemlerde devlet ve ona hükümet eden politik parti ve güçlerin yönetmek gibi ayrıcalıklı işleri de kolaydır. Zaten azla geçinmeye alıştırılmış, mülkiyet hakkının kutsallığına ikna edilmiş işçinin öfkelerini böylesi zamanlarda zapt etmek kolaydır. Burjuvazi ve onun hükümetleri işçilerin içerisinde bulunduğu sefalet durumuna ağıt yakarken, işçilerin ve ailesinin içerisinde bulunduğu sefaletle daha çok çalışarak, daha çok üreterek son verileceğini propaganda ederler. Pasta büyüyünce işçinin payının da büyüyeceği yalanını yayarlar. Ne var ki, bu vaatler hiçbir zaman gerçekleşmediği gibi işçilerin yaşam ve çalışma koşulları her gün biraz daha kötüleşir.

DALGALI DENİZLERDE YALANA YER YOKTUR

Bıçak kemiğe dayanınca harekete geçen işçi, karşısında yalnız sermaye sınıfını bulmaz, karşısında bir bütün olarak hükümet, yargı ve polislerle birlikte devleti bulur. Kapitalistler TİS dönemlerinde

anlaşmaya yanaşmazlar zira, biliyorlar ki devlet onları "baldırı çıplaklara" karşı koruyacaktır. Grevleri yasaklayarak anlaşma hakkını Yüksek Hakem Kurulları'na devredecektir. YHK'ların nasıl çalıştığını ve kimlerin lehine kararlar aldığını ise bu ülkenin işçileri öz deneylerinden biliyorlar.

Kapitalistlerin lokavt, işten atma, düşük ücretle çalıştırma, primleri en düşük ücretler üzerinden ödeme, sahte iflas, iş güvenliğini hiçe sayma, esnek çalıştırma ile burjuvazinin 'kutsadığı' işçilerin aile yaşamlarını ortadan kaldırma gibi saldırılarına ses çıkartmayan, sürüp giden haksızlıkları görmeyen devlet sıra işçilerin grevlerine gelince aslan kesilir. Güncel olarak Asil Çelik ve EMİS grevlerinin ertelenerek yasaklanmasında gördüğümüz gibi, işçilerin anayasal haklarını kullanmalarına karşı gece yarısı kararlarıyla işçilerin grevlerinin "milli güvenliği bozucu nitelikte" olduğuna hükmederek 'milli güvenliğin' sınırlarının kapitalistlerin kasasından geçtiğini ilan etmekte bir mahzur görmez. 2015 yılında TİS sürecinde de aynı senaryoyu devreye koyduklarını hatırlamanın tam da zamanıdır. Gece yarısı, cumhurbaşkanından başbakanına kadar bitekmil bakanların imzasıyla 'milli güvenliği' işçilerin 'bozgunculuğundan' koruyarak 'milli kahramanlar' olarak böbürlenirler. İşçileri ise, böylece utanıp arlanmadan 'milli güvenliğin' düşmanları olarak ilan ederler. Orhan Veli'nin veciz bir tarzda söylediği gibi; "Neler yapmadık şu vatan için! Kimimiz öldük; kimimiz nutuk söyledik."

DEVLET NEDİR, NE İŞE YARAR?

Bütün bunlardan sonra devletin ne olduğunu, kimlerin ve hangi sınıfların hizmetinde olduğunu sorma hakkı vardır işçinin. Bir bakıma teorik bir sorun olarak görünen, burjuvazinin hizmetinde olan kalem erbapları tarafından 'tarafsız', 'sınıflar üstü' bir araç olarak lanse edilen devlet ve sınıflar sorununun oldukça pratik bir sorun olduğu, günlük mücadele pratiğinin ateşi içerisinde yerli yerine oturarak cevabını bulur.

"Devlet özel bir iktidar örgütüdür: Belirli bir sınıfın sırtını yere getirmeye yönelik bir zor örgütüdür." (Lenin)

Asil Çelik ve EMİS grevlerini ertelerek yasaklayan devlet hangi sınıf için, hangi sınıfın sırtını yere getirmeyi amaçlıyor? Gerçeğin anahtarı bu soruya doğru olarak verilecek yanıtta yatıyor mu?

EMİS fabrikalarında grev, yasak ve anlaşma

EMİS ile Birleşik Metal-İş arasında süren TİS görüşmelerinde patronların sefalet dayatmaları karşısında alınan grev kararı 20 Ocak'ta başladığı gibi sermaye devletinin grev yasağıyla karşılaştı.

Grev 4 şirkette (ABB Elektrik, Grid Solutions (GM), Schneider Enerji, Schneider Elektrik) ve dört ilde (İstanbul'da 7 fabrika, Kocaeli/Gebze'de 2 fabrika, İzmir'de 2 fabrika, Manisa'da 1 fabrika) 2 bin 200 işçiyi kapsıyordu.

EMİS İŞÇİLERLE ALAY ETTİ, BİRLEŞİK METAL-İŞ GREVİ ENGELLEMELİ İSTEDİ

Greve bir gün kala (19 Ocak) işçilerin saat ücretlerine 2 TL + %12, sosyal haklarda %50 civarında zam talebine karşın, EMİS 1,10 TL + %7 olarak teklif sundu. 2. altı ay enflasyon + %1; 3. altı ay enflasyon + %1, 4. altı ay enflasyon + %0, sosyal haklarda %27 zam teklifinde bulundu.

EMİS patronlarının işçilerle alay edeceğine ortaya attığı bu teklif işçiler tarafından tepkiyle karşılanırken Birleşik Metal-İş yönetimi ise fabrikalarda yaptıkları konuşmalarda "grevin zorluklarından" bahsederek işçileri grevden vazgeçirmeye çalıştı.

Teklifin ardından işçilerin grev iradesine rağmen Birleşik Metal-İş, General Elektrik (ALSTOM) fabrikasında yeniden grev oylaması dayatmasında bulundu. İşçiler oylamaya tepki gösterdiği gibi bu tepki sandıktan bir kez daha çıkan grev iradesiyle sendika bürokratlarının suratına çarptı.

Burada konuşan Şube Başkanı Necmettin Aydın'ın grevin zorluklarının yanı sıra "Hükümetle nasıl uğraşırız" şeklindeki konuşması diğer fabrikalarda olduğu gibi işçilerin tepkisiyle karşılandı. Ayağa kalkan bir işçinin "Başkan sen bize bilgilendirme mi yapıyorsun dayatma

mi?" sorusu ise durumu özetleyen bir ifade oldu.

GREV COŞKUSU

Sendika bürokrasisinin bütün çabalarına rağmen işçiler grev kararlılığını korudu ve Birleşik Metal-İş grevinin 20 Ocak sabahı 10.00'da başlayacağını açıkladı. Ancak başından beri (üstelik birkaç gün öncesinde Asil Çelik işçilerinin grevi yasaklanmışken) beklenen grev yasağı karşısında işçileri hazırlamayan sendika bürokrasisi, grevin nasıl yürütüleceğine dair de işçileri bilgilendirmedi.

Bütün bunlara rağmen 12 fabrikada işçiler 20 Ocak sabahı büyük bir coşkuyla greve çıktılar.

Fabrika içinden sloganlarla kapı önüne çıkan işçiler "Bu işyerinde grev var" pankartlarını fabrika kapılarına astılar. Fabrika önlerinde sendika bürokratları tarafından yapılan konuşmalarda EMİS patronlarının dayatmaları sonucunda greve çıkıldığı belirtildi. İşçiler ise "Grev, işgal, direniş!", "İnsanca yaşam, insanca ücret!", "Grev hakkımız engellenemez!" taleplerini ve grev iradesini haykırdılar. Grev sabahı Birleşik Metal-İş'in örgütlü olduğu bir dizi fabrikadan grevci işçilere destek ziyaretleri düzenlenirken sınıf devrimcileri de grevci işçileri yalnız bırakmadı. Metal İşçileri Birliği (MİB) de yazılı açıklama yaparak greve tüm işçi sınıfının sahip çıkması gerektiğini vurguladı.

SENDİKA GREV YASAĞINI İŞÇİLERDEN SAKLADI

Ancak kısa bir süre sonra sendika bürokratları "yasal prosedür" diyerek fabrika önlerinde 4'er grev gözcüsü dışında diğer işçilerin beklememesi gerektiğini

söyleyerek işçileri evlerine gönderdiler. Bu acelenin nedeni ABB Kartal fabrikasında sendikacının "Grev yasağını biliyorduk, ama işçilere grev coşkusunu yavaşlatmak istedik" açıklamasıyla anlaşıldı.

Yani sendika bürokrasisi önceden bildiği grev yasağını işçilerden saklayarak işçinin iradesini hiçe saymıştı.

Üstelik Bakanlar Kurulu'nun 19 Ocak tarihli kararı ve "milli güvenliği tehdit" gerekçesiyle alınan grev yasağının 20 Ocak öğleden sonra Resmi Gazete'de yayınlamasına ilişkin ek kararlar yasak işçiler evlerine gönderildikten sonra yayınlandı. EMİS'in de yasak kararını bildiği göz önüne alındığında yasağa rağmen greve çıkılmasına sessiz kalması ortada "danışıklı bir dövüş" olduğuna işaret etti.

Grev yasağı karşısında ise MİB, "Yasak gayri meşrudur, yasaklar sökmeyiz grevler sürer!" derken işçilere "İşgal, grev, direniş!" ruhunu kuşanma çağrısı yaptı. "Milli güvenlik" gerekçesinin gerisinde sermayenin güvenliği olduğunu teşhir etti. Fiili olarak üretimi durdurma çağrısı yaptı.

İŞÇİLER 'FİİLİ MÜCADELE' DEDİ, SENDİKA ZAM TALEBİNİN YARISINA İMZA ATTI

Cuma günü başlayan grevin yasaklanmasının ardından Cumartesi günü de işbaşı yapmayan işçiler 23 Ocak Pazartesi de fiili greve ve üretimi yavaşlatma eylemlerine devam etti.

İşçilerin fiili grevi sendikanın örgütlü olduğu diğer fabrikalardaki işçiler tarafından dayanışma eylemleri, iş yavaşlatma, toplu yürüyüşler ve bilgilendirme toplantıları ile selamlandı.

Gebze'de Bosal, Legrand, Kroman Çe-

lik, Sarkuysan, Çayırova Boru ve Kroman Çelik; İzmir'de Polkima; Mersin'de Çimsataş; Ankara'da Klisom, Başöz Enerji, İMPO ve Lisi Aerospace fabrikalarında işçiler dayanışmayı yükseltti.

MİB de "Grev yasağını tanımama kararı alan işçi kardeşlerimizin yanında yız!" diyerek mücadeleyi selamladı.

Ancak işçiler fiili mücadeleyi sürdürürken hükümet ve EMİS ile yeniden görüşme masasına oturan Birleşik Metal-İş yönetimi "İyi niyet göstergesi" diyerek görüşme öncesinde işçilerin işbaşı yapması yönünde talimat gönderdi. Bunun üzerine fabrikalarda üretim yeniden başlarken sendika bürokratları işçilerin fikrini dahi sormadan işçilerin ücretlere 2,00 TL + %12 zam talebinin yarısı oranında bir zammı kabul ederek masa başında anlaşmayı imzaladı.

Sendika anlaşmanın detayları hakkında şu bilgileri paylaştı:

"-Saat ücretlerine birinci altı ay için 1,20 lira artı yüzde 7 zam yapılmıştır. Ortalama olarak yüzde 18,5 artışa tekabül etmektedir.

-Bu oran ile birinci altı ay için işyerlerine göre ortalama 443 ile 510 lira net artış sağlamıştır.

-Yürürlüğü iki yıl olarak belirlenen sözleşmede diğer zam dilimleri için enflasyon artı bir ve enflasyon artı iki puan artış sağlanmıştır.

-Sosyal yardımlardaki artış yüzde 27 oranındadır.

-Bayram mesaisi yüzde 200'e yükseltilmiştir.

-Engelliler gününde ücretli izin, eşin anne ve babasının ölümünde üyeye 4 gün ölüm izni, ABB işyerinde işçilere sağlık sigortası hakları alınmıştır."

Kazanmanın yolu işçi birliğinden geçer!

Dün gece EMİS grup kapsamındaki işyerlerinde toplu sözleşme süreci Ankara'da sona erdi. Metal işçisinin grev silahını elinden almaya kalkan hükümete karşı "grev yasağını tanımıyoruz" diyerek grevi sürdüren metal işçisi böylelikle EMİS ve hükümeti yeniden masaya oturttu.

Sözleşme imzalandı. Fakat ortaya çıkan sonuç yeterli değil, mevcut geçim şartları da düşünüldüğünde alınan zam oranı beklentilerin altında.

Metal işçisi, işyerlerinde net şekilde gösterdiği gibi taleplerinin arkasındaydı ve mücadeleyi aynı yoldan sürdürmek istiyordu. Kuşkusuz grev yasağına sıkça başvuran ve böylelikle işçi sınıfının elini kolunu bağlayan sermaye ve hükümete karşı yasağı tanımama iradesi ileri bir adım oldu.

İşçinin iradesini hiçe sayan, keyfi ve zorbaca emekçinin iradesini ezmeye kalkanlara çok anlamlı bir ses yükseldi.

Ancak bu kadarı yeterli değildi, sadece daha başlangıçtı!

Daha fazlasını yapmak, grev kararlılığını, grev yasağını tanımama tutumunu sürdürmek, bu yolda gidebileceğin en son noktaya kadar gidebilmek, böylelikle hakları kopara kopara almak mümkündür.

Elbette OHAL'le birlikte emekçiye ve toplumsal muhalefete karşı hukuksuzluğu ve baskıları had safhaya çıkarmış, sermayeye hizmette sınır tanımayan iktidar karşısında, bu zorlu bir yoldu.

Üstelik sayısı 2 bin 200'ü bulan kardeşlerimizin karşısında sadece iktidar ve

EMİS de yoktu. MESS de, bir bütün olarak sermaye sınıfı da, sermayenin uşağı Türk Metal şebekesi de birlik halindeydi. Hepsi bu kardeşlerimizi dize getirmek için elinden gelen her şeyi yaptı.

Çünkü yasağa boyun eğmeden yürüyen ve onların sefil toplu sözleşme düzenini yıkmak için kararlılıkla mücadele eden işçi kardeşlerimiz kazansa onların bu işbirlikçi sendikal düzeni de yıkılacaktı. İşte bunun için elbirliği yaptılar, kardeşlerimizin önüne barikatlar kurdular.

Ama bu da göğüslenebilirdi, her şey bir yana yürünecek çok yol vardı.

Ama ne yazık ki, Birleşik Metal-İş yönetiminin soluğu buraya kadar yetti. Daha ilk günün akşamında yelkenler suya indi. Metal işçisinin tabandan yükselen enerjisi onları buraya kadar getirdi, ama bunun ötesine götürmeye yetmedi.

Her şeye rağmen bu mücadelede yürekli davranan işçi kardeşlerimizi ortaya koydukları onurlu duruştan dolayı kutuyoruz.

Öte yandan bu mücadeleden çıkarılacak dersler var.

Ancak en büyük ders şu olmalı:

Türk Metal gibi satış şebekelerini yık-

mak için olduğu gibi Birleşik Metal-İş gibi sendikalarda da sonuna kadar gitmek, sermayeyi ve onun uşaklarını yere sermek için sağlam bir işçi birliği şart!

Sonuna kadar direnerek, sonuna kadar taleplerin arkasında durarak ve sendika yönetimlerinin olası geri adımlarına ve yalpalamalarına karşı koyup en ileri kazanımları elde edebilmek böylelikle mümkün!

Bu anlamda, metal işçisi 2015 Mayıs'ında nasıl davranılması gerektiğini herkese göstermişti. Sermaye uşağı Türk Metal'i yıkıp geçen Renault işçisi, haklarını yasal engelleri aşarak geçerek kazanma iradesini günler boyunca göstermişti. O Renault işçisi ki, söz-yetki ve karar hakkını kurulları ve birliği aracılığıyla kullanarak bu güce ulaşmıştı.

Metal işçileri, bu yoldan gidecek, birliğini sağlamlaştırarak, kurul ve komitelerini kurup söz, yetki ve karar hakkını eline alarak 2017'de Türk Metal şebekesini yıkacağı gibi, bulunduğu her sendikada ipleri eline alacak, sermaye ve uşaklarını yere serip haklarını söke söke kazanacaktır.

Bunun için 2017'ye EMİS'le başlayan metal işçisi, ilerleyen mücadele evrelerinde bu süreçteki hata ve eksiklikleri, dersleri iyi çalışacak, 2015 Metal Fırtınası'nın ruhuyla davranarak kazanacaktır.

METAL İŞÇİLERİ BİRLİĞİ

24 Ocak

Birleşik Metal-İş işçinin söz ve karar hakkını bir kez daha yok saymıştır!

mücadele ufuklarının çapını gösteren, icazetçi-basiretsiz yaklaşımlarının yeni bir örneğini ortaya koydular.

Masaya otururken ortaya konulan talepler dahi süreç içinde erimişken, metal işçileri için sefalet anlamına ge-

len oranlara imza atılmıştır. Grev kararlılığının, grev yasağına karşı 'yasağını tanımıyoruz' iradesinin karşılığı Birleşik Metal-İş bürokratları için sembolik dahi denilemeyecek artışlar olmuştur.

Metal işçisi iradesinin yok sayılmasına, söz ve karar hakkının sözleşme masasında bırakılmasına, EMİS patronlarının dayatmalarına ve elbette ki Birleşik Metal-İş'in mücadele kaçını tutumlarına karşı şimdi her zamankinden daha kenetlenmiş bir kararlılıkla çıkabilmelidir. Sermayeye ve sendikal bürokrasiye karşı fabrika zeminlerinde birliğini kurmalı/sağlamlaştırmalı, hakları için, geleceği için safları sıklaştırmalıdır. İşçilerin birliği sermayeyi de, sendikal bürokrasiyi de alt edecektir. Kazanan işçi sınıfının haklı ve onurlu davası olacaktır!

METAL İŞÇİLERİ BİRLİĞİ

23 Ocak 2017

Grev yasağı delindi!

Metal işçisi daha güçlü fırtınalara hazırlanmalıdır

Geçtiğimiz hafta işçi sınıfının içerisinde barındırdığı dinamikleri, gücü ve enerjiyi görmek için önemli gelişmelere sahne oldu. Birleşik Metal-İş Sendikası'na bağlı dört işletmede devam eden sözleşme sürecinde işçiler tarafından ortaya konan grev iradesi, sermaye devleti tarafından kırılmak istendi ve grev yasaklandı. Buna karşın işçiler grev yasağına karşı 'greve devam' kararı alarak kararlılığını ortaya koydu. EMİS, fiili grevin yaşandığı günün akşamında bakanları da devreye sokarak Birleşik Metal-İş yönetimi ile masaya yeniden oturmak zorunda kaldı. Görüşmelerin daha başlangıcında EMİS'in işbaşı şartı ile işbaşı yapıldı. Gece yarısı ise sözleşme imzalandı.

BİR KEZ DAHA:

SÖZ, YETKİ, KARAR İŞÇİLERE

Sendikalar yıllardır grev yasaklamaları karşısında fiili grev örgütlemekten uzak duruyor! 'İşçilerin bilincinin yeterli olmadığına', 'yarı yolda işçilerin yorulacağına' kanaat getiren sendika bürokratları, bu kez işçilerin grev kararlılığı karşısında boyun eğmek zorunda kaldılar. Grevin ve fiili grevin son anlarına kadar işçiler, örgütlülüklerinin ölçüsü oranında süreci bir yere kadar getirebildiler. Kararlılık, grev iradesi oldukça güçlü olmasına rağmen bağımsız işçi iradesi ve taban inisiyatifi kanalları zayıftı. Bu zayıflık, EMİS'in şart koşmasıyla Birleşik Metal-İş yönetiminin işçilere sormadan işbaşı yapma kararını alma ve ardından birkaç saat sonra sözleşmeye imza atması sonucunu doğurdu. Oysa ki, daha sürecin başında işçilere sorulmadan sözleşme imzalanmayacağı, sözleşme imzalanmadan işbaşı yapılmayacağı özellikle vurgulanmıştı Birleşik Metal-İş yönetimi tarafından.

Evet, grev yasağı delinmiştir. Bu fazlasıyla önemli bir gelişmedir. Öncü, bilinçli işçilerin daha fazla rol üstlenmesi, taban inisiyatifinin oluşturulması ile birlikte metal işçisi daha da fazlasını yapacaktır. Metal işçisinin uzun zamandır mücadele azminin güçlendiğini, daha ileri adımlar attığını özellikle birkaç yıldır görüyoruz. Yıllardır fabrikalarda çalışma koşulları ağırlaşıyor, ücretler eriyor, amirlerin baskıları artıyordu. Benzeri bir sürü neden, metal işçisini mücadeleye itiyor. Metal işçileri çeşitli yöntemlerle zaptırap altına alınmalarına, yasaklar ve icazetçi sendika yönetimleri gibi engellerle karşılaşmalarına rağmen yol yürümeye devam ediyor.

Sınıf devrimcileri, gerek genel anlam-

da gerekse de EMİS kapsamındaki metal işçilerinin TİS sürecinden kazanımla çıkabilmesi için, iki önemli noktaya sürekli vurgu yaptılar. Birincisi 'sınıfa karşı sınıf' tutumu, ikincisi 'söz, yetki ve karar hakkının işçilerde olması' ilkesi idi. Son süreçte yaşananlar bu iki vurgunun önemini bir kez daha gözler önüne serdi. EMİS TİS süreci göstermiştir ki; işçi sınıfının karşısında örgütlü, acımasız bir sermaye sınıfı varken, işçi sınıfı da kendi sınıf tutumu ile hareket etmeli, sermayenin sömürüyü besleyen yasalarını değil kendi haklı ve meşru yasalarını temel almalıdır. Örgütlülüğünü, karar alma mekanizmalarını komitelerle hayata geçirmeli, tüm önemli kararlar genel işçi toplantılarında alınmalıdır. İşçi sınıfının sorunlarının her açıdan ağırlaştığı bir dönemde bunların önemli bir karşılığının olduğunu çeşitli deneyimler üzerinden görmekteyiz.

TUTARSIZLIKLARLA DOLU BİR SÜREÇ

20 Ocak grevine giderken yapılan bu vurguların boşuna olmadığını görmüş olduk. Göstere göstere gelen, sadece saati bilinmeyen grev yasağına karşı hiçbir hazırlık yapılmadı. "Coşkulu konuşmaların" ardından fabrika önleri boşaltılmaya başlandı. Fabrika önleri boşaldıktan sonra sermaye devleti grev yasağını duyurdu. 2015 grev yasağı döneminden dersler çıkararak EMİS iki günlük tatil içerisinde öfkeyi eritmeyi planlamıştı. EMİS'in planı açıktı. Ancak Birleşik Metal-İş yönetimi bir plan açıklamaktan uzak davranmıştı. Hem de sokaktaki çocukların bile grev yasağının geleceğini bilmesine rağmen. Grevden bir gün önce işçileri ikna

etmeye çalışan yönetim, işçilerin kararlı duruşu karşısında geri çekilmek zorunda kalmış, ancak aynı Birleşik Metal-İş yönetimi "Grev yasağını tanımıyoruz" deyip, altına imza atılabilecek bir açıklamaya da imza atmıştı. Yapılan açıklamaya göre sözleşme imzalanmadan iş durdurulacak, diğer Birleşik Metal-İş üyesi işçiler de her gün birer saat yasak karşısında iş durdurulacaktı. Açıkça söylemeliyiz ki, karşılarında eskisi gibi kolayından ikna edemeyecekleri, hükmedemeyecekleri bir işçi kitlesinin olduğunu gördükleri için bu türden bir karar almak zorunda kaldılar.

Ancak tutarsız bir süreç işletiliyordu. Bir yandan işçiler greve gitmeme yönünde ikna edilmeye çalışılıyor ve ardından grev kararı alınıyor, diğer yandan ise grev yasağının geleceği bilinmesine rağmen hazırlık yapılmıyor ve grev yasağı karşısında 'yasağı tanımama' kararı alınıyor. Devamında ise yelkenler suya indirilerek 'sözleşme imzalamadan işbaşı yapmama kararı' EMİS ile görüşme şartı gerekçe gösterilerek boşa çıkarılıyor ve hemen ardından işçilere sormadan sözleşme imzalanıyor. Tutarsızlıklarla dolu bir süreç. Artışın ne kadar olduğu, neye imza atıldığı da önemli fakat, esas önemli olan sözleşmenin işçilere sorulmadan imzalanmış olmasıdır.

BİRLEŞİK METAL-İŞ'İN MİB KORKUSU

Sendika yönetimi daha en başından itibaren farklı iletişim kanallarından habersiz, dışarıya açık bir işçi kitlesinin olduğunu gördü. Bu nedenle, ileriye çıkan ve daha da ileri çıkma potansiyeli gösteren metal işçisini dışarı ile yalıtılmak

için ellerinden geleni yaptılar. Hangi gerekçe ile; "kışkırtma olabilir" Kim kimi, neye karşı kötüleyebilir, kışkırtabilir? Bizim düşmanımız sermaye ve onun uşakları, çakallarıdır.

Herkes görevini yaptıktan sonra, kararı işçiler aldıktan sonra, dik durulduktan sonra (ki en doğru ve doğal olanıdır) işçiler kazanır, işçi sınıfının davası kazanır. Birleşik Metal-İş yönetimi bunu söyleyen Metal İşçileri Birliği'ne karşı yalıtma politikası izledi. Grevdeki işçilere "dışarıdan gelenlerle" ortak hareket etmemesini söylediler açıkça. Bu zihniyetin temsilcilerine sormak lazım, dayanışma az olunca mı kazanılıyormuş? İşçilere sendikaların işleyişinin, kazanmanın yolunun ne olduğunu anlatma çabasında olanlar mı, geçmiş deneyimlerin ışığında sınıfın bellegini ortaya koyanlar mı kaybettiriyormuş? Sendikalar tarikat değildir, dükkan hiç değildir! İşçilerin mücadele ve hak alma mevzileridir. İşçi sınıfının öz örgütlülüğüdür. Bir kişinin, bir grubun sözü sendikada yasa olmaz, olamaz.

DAHA GÜÇLÜ FIRTINALARA HAZIRLANALIM

Metal işçisinin öfkesi büyümektedir. Bu öfkenin Metal Fırtına'da, 20 Ocak grevinde nelere yol açabileceğini gördük. Metal işçisi güçlü, güvenilir bir mücadeleye kanalı açmanın yollarını zorlamaya devam edecektir. Öncü, bilinçli işçilere düşen görev ve sorumluluklar açıktır. Her açıdan ve her yönü ile yeni ve güçlü fırtınalara hazırlanmak.

“Cesaretle mücadeleye atılmalıyız!”

Çeşitli fabrikalardan işçilere, krizin yansımaları olan ücretlerin erimesi, sosyal hakların tırmanması, iş cinayetlerindeki artış konuları hakkında düşüncelerini sorduk...

“Sadece geçtiğimiz sene 96 işçi arkadaşımız iş cinayetlerinde hayatını kaybetti. Bunun sorumluları vicdanı olmayan patronlar ve ülkeyi yönetenlerdir. Ve tabii ki örgütsüz olan bizler.

Bugün yaşadığımız sorunların adı, türü ne olursa olsun biz emekçiler birliğimizi kurmadan tüm sonuçlarına katlanmak zorunda bırakılıyor. Aslında kurtuluş bizlerin elinde. Nasıl ki fabrikalarda birbirimizle dayanışma içinde çalışıyor, aynı kaptan yemeğimizi yiyorsak, yine bu sorunlardan kurtulmak için de birlik olmalıyız. Daha cesaretle mücadeleye atılıp, rengârenk birliğimizi kurmak zorundayız.

TRAKYA MTA İŞÇİSİ

***

“Ben Türkiye’deki 26 milyon 621 bin işçiden yalnızca biriyim. Evime ekmek getirmek için günde en fazla 7.5 saat çalışıyorum. Haftada bir tam gün izin hakkım var. İzin günlerimi ailemle sinemaya veya tiyatroya gitmek için kullanıyorum. Bazen opera gösterilerine de gittiğimiz oluyor. Çok yorgun olduğum haftalar evimizin bahçesinde çocuklarımla barbekü keyfi yapıyorum. Yetmezmiş gibi beslediğim iki kediye kutu kutu süt veriyorum.

Biliyorsunuz senelik izinlerimiz oluyor. Ben bu yıl senelik iznimde çocuklarımla 2 hafta Antalya tatili yapmayı düşünüyorum. Hayat benim için gerçekten yaşanılabilir.”

Kim istemez ki böyle bir hayatı yaşamayı... 26 milyon 621 bin işçinin hepsi böyle bir hayatı arzular eminim. Ama durum maalesef bundan çok çok uzak. Doların başını alıp gittiği, işçinin alım gücünün düştükçe düştüğü bir zamanı yaşıyoruz. Ülke olarak derin bir krizdeyiz. Bir işçi olarak sürekli birilerini suçlamak yerine gerçekleri haykırmak için yazıyorum bu yazıyı. Kara kışın kara faturalarını

ödemek için mesai üzerine mesai yapıp, hafta sonlarını hafta içlerine karıştırıp günleri şaşırdığımız zor bir dönemdeyiz. Buzdolabının gözlerinin eti, sütü aradığı, yumurtaya da hasret kaldığı zamanlardan geçiyoruz. Dertlendiğimizde yaktığımız, iki lokma yemeğin ardından içtiğimiz sigaramıza bile, “Sen işçisin, sen fakirsin, sen sigara içme” der gibi zam üzerine zam geliyor. Oysa Neşet Ertaş’ın dediği gibi ; “...Fukaraysa içmeyip de ne yapacak, hanım dur diyor, erkeğin yüreği cız diyor.”

Yani uzun lafın kisası efendiler; kriz en çok bu ülkenin işçisini vuruyor. En çok

bu ülkeyi ayakta tutanın ayağını yerden kesiyor! Bu ülkenin işçisinin gerçeklerine, bu ülkenin işçisinin dertlerine kulak verilmesi gerekiyor!

ÇERKEZKÖY SAMET KALIP İŞÇİSİ

***

“Görünen o ki iyiye giden bir şey yok. Sessizlik sürdüğü sürece de iyiye giden bir şey olmayacağı açık. Her gün iş cinayeti yaşanıyor, çalışma saatleri uzuyor, ücretler eriyor... Daha fazlasını da sıralayabiliriz.

Elbette bu gidişattan hoşnut değiliz. Bu hoşnutsuzluk asgari ücrete verilen zam ve yapılan grevlerin yasaklanmalarıyla daha da yükselmeye başladı. Hele bir de iş cinayetlerinin, kazalarının her gün yaşanır olması öfkemizi daha da fazlalaştırıyor. Aslına baktığınızda toplam olarak tüm bunlara büyük tepki var fabrikamızda. Mesele bu öfke ve tepkiyi birliğimizde toparlayabilmek.

Bu yüzden birlik çok önemli bir yerde duruyor. Sendikalı, sendikasız olsun fabrikada birliğimizi kurmamız ve bunlara karşı birlikte hareket etmenin sağlam temellerini oluşturmamız gerektiğini düşünüyorum. Yoksa bizi bölecek, parçalayacak o kadar kurumları var ki (müdür, sendika yönetimi vb.) bunları ancak bu şekilde püskürtebiliriz diye düşünüyorum. Yani tüm bu sorunlara karşı tek panzehirimiz birlikte mücadelemizdir.

ÇORLU SARTEN İŞÇİSİ

Kendi yarattıkları krizi fırsata çevirmeye çalışan kapitalistler OHAL sopasıyla işten atma, ücretsiz izin, maaş düşürme vb. hak gasplarını pervasızca hayata geçirmek için saldırılarını sürdürüyor. İşçilerin haklarını daha fazla tırpanlamaya çalışan patronlar kârlarını katlamaya devam ediyor.

KÂRINI KATLAYAN SÜRTAŞ PATRONUNDAN OHAL FIRSATÇILIĞI

OHAL’i fırsata çevirmeye çalışan patronlardan biri de Esenyurt-Kıraç sanayiinde kurulu bulunan Sürtaş fabrikasının patronu. Sürtaş patronu OHAL’le beraber kârına kâr katıyor. İşçilerin her şeyinden kısararak sürekli zenginleşiyor.

Sürtaş’ta, asgari ücretin belirlenmesinden sonra patron bu yıl maaşlara zam yapılmayacağını açıkladı. Bununla gözü doymayan patron, ardından ikramiyeleri de kaldırdığını duyurdu. Üstelik Sürtaş’ta her gün fazla mesai var ve bu zorunlu. Sürtaş’ta yapılan iş çok yağlı ve sac işi olduğundan eldivenler bir gün-

Patronların kriz ve OHAL fırsatçılığı sürüyor

de ömrünü dolduruyor. Ama işçilere haftada bir eldiven veriliyor. Yani ayda 4 çift. Ancak Sürtaş patronu artık ayda 3 çift eldiven verileceğini açıkladı. Öyle ya az para değildi. Fabrikada 400 işçi var ve 400 çift eldiven en ucuzundan 400 TL eder. Yani her ay trilyonlar kazanan patron ayda 400 TL’nin hesabını yapıyor. İşçiler ise 3 kuruşa çalışmaya devam ediyor.

Sürtaş’ta keyfiyet sınırsız ve sömürü diz boyu. Sürtaş patronu, Sürtaş işçisi örgütsüz olduğu için bu kadar rahat ve pervasız davranabiliyor. Onun bu pervasızlığını durdurmak Sürtaş işçilerine düşüyor.

İŞÇİLERİN MAAŞINDAN KEŞİNTİ YAPILIYOR

Adana Organize Sanayi Bölgesi’nde

bulunan Bakırlar Tekstil’de döküm bölümünde çalışan işçilerin maaşından 90 TL kesiliyor. Asgari ücret değişikliğinden önce asgari ücretin üstünde ücret alan işçiler artık sadece asgari ücret kadar maaş alıyorlar.

DEV TEKSTİL Çukurova Temsilciliği’ne bilgi veren Bakırlar Tekstil işçileri büküm bölümünde çalışan işçilerin ücretleri düşerken dokuma bölümünde ise ücretlerde böyle bir kesilme olmadığını söylüyorlar. DEV TEKSTİL daha önce de Bakırlar Tekstil’de uygulanan cep telefonu yasağını gündeme getirmişti.

ERMETAL’DE İŞÇİ KIYIMI

Bursa’da Demirtaş Organize Sanayi Bölgesi’nde bulunan Ermetal fabrikasında 10 işçi “performans düşüklüğü” bahane gösterilerek işten çıkarıldı.

Ermetal işçileri, patronun keyfi kıyım yaptığını, performans düşüklüğünü bahane ettiklerini bildirdiler.

Ermetal patronu Fahrettin Güle-ner’e seslenen işçiler, “Biraz dürüst ol, performans düşüklüğünü bahane etme, tamamen keyfi şekilde işten çıkarıldık” diyerek Güle-ner’in bu gidişle daha çok “utanacağını” belirttiler.

SUNNY’DE İŞÇİ KIYIMI VE PATRONLARIN ARSIZLIĞI

Atmaca Grubu’na bağlı Sunny Elektronik’in Esenyurt’taki fabrikasında işçi kıyımı devreye sokuldu. Patronlar kriz bahanesiyle gerçekleştirdikleri işten atma saldırısını, işçiler kendi istekleriyle anlaşmalı ayrılıyormuş gibi gösterdi. İşten atılan işçileri eve dönüş servislerine de almayan yönetim bir de arsızca işçilere 5 TL vermeye kalktı.

Şu ana kadar 30’u aşkın kişinin işten atıldığı Sunny’de kıyımın devam edeceği söyleniyor. İşçi kıyımının öncelikli hedefi de eski işçiler oldu.

DEV TEKSTİL 3. Genel Meclisi

Sonuç Bildirisi

Sendikamızın 2017 yılının ilk genel meclis toplantısı 14-15 Ocak tarihlerinde başarıyla gerçekleştirildi.

Meclis toplantımız, İstanbul'da bulunan sendika genel merkez binasında farklı illerde bulunan temsilciliklerden delegelerimiz ve üyelerimizin katılımıyla gerçekleşti.

Meclis toplantımızın ilk günü eğitim çalışması olarak hayata geçirildi. "Örgütlenmenin önündeki ideolojik ve fiziki engeller", "Fabrika çalışması ve taban örgütlülükleri", "Ajitasyon ve propaganda", "Tekstil işkolunda genel durum ve güncel istatistikler üzerinden değerlendirme" başlıkları işlendi.

İkinci gün programı divan seçimi, sendikamızın altı aylık faaliyet aktarımı ve değerlendirilmesiyle başladı. Ardından temsilciliklerimizin kısa sunumlarıyla devam etti.

"Siyasal gelişmeler ve işçi sınıfı hareketi", "Sendikal örgütlenmenin sorunları ve güçlü bir örgütlenmenin yol ve yöntemlerinin tespit edilmesi" başlıkları üzerinden değerlendirmeler yapıldı, tartışma yürütüldü. "Altı aylık hedeflerin belirlenmesi ve çalışma planının genel hatlarının oluşturulması" başlığı çerçevesinde dönemsel faaliyet planının ana hatlarının oluşturulmasıyla genel meclis toplantımız tamamlandı.

Son gün gerçekleşen oturumların ışığında genel meclisimizin değerlendirme ve saptamalarını kamuoyunun bilgisine sunuyoruz:

- 8 milyarderlerin gelirinin, dünya nüfusunun yarısının gelirine eşit olduğu bir dünyada yaşıyoruz. Bu durum kapitalist düzenle yaratılmıştır. İşçi ve emekçilerin emeğinin sömürüsü üzerine kurulu kapitalist düzen, krizlerin, savaşların, yoksulluğun, doğanın ve canlıların tükenmesinin kaynağıdır.

Genel Meclisimiz işçi ve emekçileri, toplumun ezilen kesimlerini kapitalist barbarlığa karşı "sınıfa karşı sınıf" temelinde örgütlenerek, mücadeleyi büyütme çağırılmaktadır. Sendikamız önümüzdeki dönemde yürüteceği çalışmalarını "sınıfa karşı sınıf" ekseninde şekillendirecektir.

- Emperyalist-kapitalist sistemin yaşadığı krizin bir yansıması olarak Suriye ve diğer Ortadoğu ülkeleri üzerinden emperyalistler hegemonya savaşlarını sürdürmektedirler. Hegemonya savaşlarının sonucu olarak, milyonlarca insan

yurtlarından edilerek göçmen durumuna düşürülmüş, barbarca katliamlara maruz bırakılmıştır. Aynı sürecin bir parçası olarak mazlum halklara yönelik yükseltelen şoven politikalarla baskı, katliam ve kirli savaş derinleştirilmiştir. Bu politikaların doğrudan bir parçası olan AKP hükümeti, kirli ortaklığın her türlü sonucunu topluma gerici politikalar olarak taşımaktadır. Ülkemizde de bombalı saldırılar, katliamlar, keyfi tutuklama ve kapatmalar yaşanmıştır.

Genel Meclisimiz şovenist politikalara, baskılara, katliamlara ve her türlü ayırmacılığa karşı "işçilerin birliği, halkların kardeşliği" mücadelesini büyütme çağırısı yapmaktadır.

- 15 Temmuz'da yaşanan darbe girişimini fırsata çeviren AKP, devlet içerisindeki tüm imkanlarını kullanarak "terör" demagojisiyle toplum üzerindeki baskıyı arttırmıştır. Toplumun bir kesimini kendi gerici ideolojik çizgisi üzerinden daha da kutuplaştırmıştır. Bu sürecin yarattığı ortamdan faydalanarak işçi ve emekçiler arasında, işçilerin birliğini ve mücadelesini engelleyen politikaları hayata geçirmişlerdir. En ufak hak mücadelesini dahi şiddetle bastırmaktan geri durmamışlardır. Yüzlerce ilerici dernek keyfi olarak kapatılmıştır. Bunların arasında işçi sınıfı ve emekçilerin sömürüden kurtuluş mücadelesi için faaliyet yürüten dernekler de bulunmaktadır. Binlerce kamu emekçisini ve işçiyi kıyımdan geçirmiş, milletvekillerini ve belediye başkanlarını tutuklamış, belediyelere kayyım atmışlardır. Direnişler, eylemler ve toplantılar yasaklanmıştır.

Genel Meclisimiz arttırılan baskı ve keyfi yasaklara karşı temel hak ve özgürlüklerimizin engellenmesine karşı "fiili-meşru mücadele" çizgisinin hayata geçirilmesi gerektiğinin altını bir kere daha çizmiştir.

- Genel Meclisimiz, gündemdeki anayasa değişikliğinin işçi ve emekçiler adına baskı ve sömürünün arttırılmasından başka hiçbir ifadesi olmadığı kanaatindeyiz. Uzun zamandır Anayasa değişikliği üzerinden yapılan tartışmalarla toplum gerici bir temelde kutuplaştırılmaktadır. Yaşanan tartışmalar etnik, inançsal vb. temelde olmaktadır.

Genel meclisimiz işçi sınıfını bölen ve üzerindeki sömürünün artmasını ve yeni sömürü uygulamalarının hayata geçmesini sağlayan bu süreçte sınıfsal temelde

bir taraflaşma için çaba harcanması gerektiğinin altını çizmektedir.

Sendikamız "laiklik", "demokrasi", "eşitlik" vb. gibi taleplerin gerçek içeriğinin ancak "işçi demokrasisi" ile olanaklı olduğunun bilincindedir. Sendikamız işçi ve emekçilerin anayasa değişikliği referandumunda ifadesini bulan, sömürü rejimlerinden birini seçmeye mahkum oldukları yönündeki yanılmasını teşhir edecek, işçi sınıfı demokrasisi temelinde bir mücadele hattı oluşturacaktır.

- Emperyalist-kapitalist sistemin derinleşen ekonomik krizinin faturası işçi-emekçilere kesilmektedir. İşten çıkarmalar, ücretsiz izinler ve hak gaspları işçi ve emekçilere kesilen faturanın bir kısmını oluşturmaktadır.

Bu süreçle paralel olarak Zorunlu Bireysel Emeklilik Sistemi (BES) nedeniyle yapılacak kesinti, kiralık işçilik, İŞKUR İşbaşı Eğitim Programı gibi saldırılarla işçi ve emekçiler daha ağır çalışma koşullarına mahkum edilmektedir. Bu saldırılara kıdem tazminatının gasp edilmesi de eklenmek istenmektedir.

Genel Meclisimiz, işçi ve emekçilerin krizle birlikte daha da yoğun biçimde karşı karşıya kaldıkları saldırılara karşı "Birliğini kur, fabrikayı terk etme krizin faturasını patronlar ödesin! İşgal grev direniş!" tutumunu örgütlenme eğilimini belirlemiştir.

- Tüketim ürünlerinden sağlık harcamalarına kadar neredeyse her gün gelen zamlarla hayat pahalılığı karşısında işçi ücretlerinin alım gücü düşmeye devam etmektedir. Asgari ücretle ortaya konan zam oyunuyla da ücretler erimiştir. Ücret konusunda "İnsanca yaşamaya yeten vergiden muaf ücret!" şiarının yükseltilmesine devam edilecektir. Ayrıca "İşçi ücretleri artsın, işten çıkarma yasaklansın!" talebiyle imza kampanyası yürütülecektir.

- Genel Meclisimiz 8 Mart ve 1 Mayıs'ı tarihsel anlamı ve devrimci içeriğine uygun olarak gündemleştirmeyi ve örgütlenmesini temsilciliklerimizin önüne görev olarak koymuştur.

- Kadın işçilerin yoğun çalıştığı tekstil işkolunda, kadın işçilerin örgütlenmesini güçlendirmek ve mücadeleye katılmalarını sağlamak için kadın büroları, komisyonlar vb. oluşturulması gündeme alınmıştır. Kreş hakkı, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nün ücretli izin olması ve regl izni taleplerinin işlenmesi kararlaştırılmıştır.

rılmıştır.

- Sendikamızın iki ayda bir baskısı gerçekleştirilen bülteni temel bir tartışma konusu yapılmıştır. Niteliği, işlevi ve kullanımı ele alınarak, bültenin daha güçlü çıkarılması ve bir örgütlenme aracı haline gelmesi için yapılması gerekenler saptanmıştır. Belirlenen görevlerin gerektiği gibi yerine getirilmesi temsilciliklerimizin önüne görev olarak konulmuştur.

- Genel Meclisimiz sendikamızın çalışmasının daha geniş bir alana yayılması için hedefli, sistemli ve ısrarlı olmanın önemine dikkat çekmiştir. Kalıcı mevzilere yerleşmenin işkolunda temel yer tutan fabrikalarla kurulacak bağlarla oluşacağının üzerinde durmuştur.

Genel Meclisimiz ayrıca aşağıdaki belirlemeleri hayata geçirmeyi hedeflemektedir:

* Greif İşgali'nin 3., sendikamızın kuruluşunun 2. yıldönümü vesilesiyle Şubat ayı içerisinde tekstil işçilerinin sorunlarını, mücadele yol ve yöntemini tartışan tekstil işçilerinin birliği ve mücadelesinin büyütülmesini gündeme alan sempozyum, toplantı vb. gerçekleştirmek,

* 21 Mart Newroz Bayramı'nı isyan ve direniş ruhuna uygun işlemek,

* Üyelerimize yönelik düzenli ve sistemli eğitimlerle çalışmalarını yapmak,

* Sendikamızın örgütlenme ve mücadele ilkeleri temelinde tanıtım ve eğitim görselleri hazırlamak,

* Sosyal medya vb. kitle iletişim araçlarını, çalışmamızın ihtiyaçları temelinde ele alarak yaygın olarak kullanmak.

2017 yılının ilk genel meclis toplantısını gerçekleştiren sendikamız, mücadele deneyimleri ve yeni birikimlerle yolunu yürütmektedir. Baskı rejiminin koyulaştığı bir dönemde, devrimci sınıf sendikacılığı iddiası çerçevesinde mücadeleyi büyütme için emek sarf etmekte ve mücadele azmini korumaktadır. İki yıl içerisinde yaptığı meclis toplantılarına, bir yenisini daha ekleyen sendikamız tekstil işçilerinin mücadele mevzisiydi. Kapitalist barbarlık düzeninin bize dayattığı güvencesiz çalışma, geleceksiz yaşama karşı tüm tekstil işçilerini bu mevziyi desteklemeye ve güçlendirmeye çağırıyoruz.

DEVİRİMCİ TEKSTİL İŞÇİLERİ SENDİKASI

MERKEZİ YÜRÜTME KURULU

21 Ocak 2017

Bilimi dışlayan eğitim anlayışını reddediyoruz!

İlkel ve çağdışı, resmi ya da dini tüm dogmalara karşı olduğumuzu ilan ediyoruz. Bireyi entelektüel olarak geliştirmeyen, ona bilimsel bir bakış açısı ve perspektif kazandırmayan, evreni doğayı ve toplumu doğru bir şekilde algılamasını sağlamayan tam tersi onu sığlaştıran, mekanikleştiren, yeteneksizleştiren ve hatta körelten eğitim anlayışını reddediyoruz.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın hazırlamış olduğu yeni program taslağı, Atatürkçülük konusunun azaltılması ve lise son sınıf biyoloji dersinde yer alan 6 saatlik evrim konusunun kaldırılmasıyla tartışmaya yarattı.

Türkiye'de devlet, tarihin bir bilim olarak gelişmesine asla izin vermemiştir. Tarih devletin tekelinde kutsallıklarla ve mistik olaylarla dolu bir çeşit "maneviyat" alanı olagelmıştır. Tarihsel bir kesitin bütünlüğü içerisinde kopartılıp, idealleştirilip mitolojik hale getirilmesi bu tarih anlayışında en çok başvurulan manipülasyon yöntemidir. Burada tarih bireyin, bilinçlenmesine ve aydınlanmasına değil, kutsallıklar ve kalıp yargılar oluşturmaya neden olmaktadır. Tarihteki kişiliklerin (padişahlar, kahramanlar, liderler vb.) idealleştirilip şişirilip birer mitoloji kahramanına çevrilmelerinin kökeninde bireyin otorite karşısındaki konumunu belirleme çabası yatmaktadır. Mistik güçlerle donatılmış, yarı tanrısal tarihi otorite figürü karşısında "safça bir hayranlık", "korku" ve "itaat" duyguları içine giren birey, benzer bir yaklaşımı günümüz egemenlerine karşı da sergileme eğilimi taşır. Bizler bu ilkel tarih anlayışını reddediyoruz. Tarih, üretim ilişkileri ve sınıfsal ilişkiler temelinde, olduğu gibi, maneviyattan ve her türlü gerçek dışı katkılardan arındırılmış, somut ve bütünlüklü bir biçimde bir bilim olarak eği-

timde yer almalıdır. Atatürkçülük konularının ya da o ya da bu padişahın nasıl ve ne kadar yer alacağı bu yaklaşım içinde anlam kazanmaktadır.

Lise son sınıf biyoloji müfredatında yer alan evrim konusunun müfredattan kaldırılmasını "ilimden gidilmeyen yolun sonu karanlıktır" diye açıklayan Milli Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz, manipülasyonda çığır açmıştır. Evrim teorisini müfredattan kaldıran bakanlık, buradan doğacak boşluğu "dinsel dogmayla" dolduracak ve karanlığı daha da koyulaştıracaktır. Zaten AKP'nin iktidarı boyunca eğitimde yaptığı da budur. Evrim gibi devasa bir birikimi burada açıklamak şüphesiz konunun kapsamını fazlasıyla aşar. Ancak şu kadarını söyleyebiliriz ki evrim teorisi olmadan hiçbir doğa biliminin anlaşılması, gerçek bilimsel bir yaklaşımın ortaya konması olanaklı değildir. Fizik, kimya, genetik ve biyoloji gibi doğa bilimleri alanında ortaya konan devasa bilgi birikimi evrim havuzuna akmakta ve evrim teorisini bu bilimlerin ayrılmaz bir parçası haline getirmektedir. Genetik bilimi, oldukça farklı görünüme sahip sayısız türde canlının aslında genetik düzeye inildikçe görünümün aksine birbirine benzediğini ortaya koymuş ve dolayısıyla evrim teorisine devasa katkılarda bulunmuştur. Kimya ise element düzeyinde benzer bir görevde bulunmuştur. Ayrıca yalnızca canlılar arasında değil, canlılar-

la cansız varlıklar arasında da aslında o kadar büyük farklar olmadığı yine evrim teorisi ve bilimsel gelişmelerle ortaya konmuştur. Dünya'da gerçekleşen kıtasal ve tektonik hareketler sonucunda türlerin tedrici olarak ayrı düşmeleri, buzul çağları gibi kritik dönemler ve daha binlerce etken canlıların farklı türler oluşturup değişmelerini, kitlesel yok oluşları ve yeni türlerin ortaya çıkmasını sağlamıştır. İktidarın doğa bilimlerine yaklaşımı da tıpkı tarihe yaklaşımı gibidir: Hiçbir şey değişmez. Her şey ve bütün süreç bir çemberin çevresinde mekanik bir biçimde tanrıdan gelen güçle işler. Bir kez daha emekçiler, değişim fikrinden uzak tutulur. Değişim egemen sınıfın korkulu rüyasıdır ve evrim teorisi büyük değişimlerin varlığına işaret ederek bu korkuları daha da büyütür.

İlkel ve çağdışı, resmi ya da dini tüm dogmalara karşı olduğumuzu ilan ediyoruz. Bireyi entelektüel olarak geliştirmeyen, ona bilimsel bir bakış açısı ve perspektif kazandırmayan, evreni doğayı ve toplumu doğru bir şekilde algılamasını sağlamayan tam tersi onu sığlaştıran, mekanikleştiren, yeteneksizleştiren ve hatta körelten eğitim anlayışını reddediyoruz.

Yaşasın, bilimsel, laik, demokratik, anadilde eğitim!

SOSYALİST KAMU EMEKÇİLERİ

Devrimci sınıf faaliyetleri

Sınıf devrimcileri, sürdürdükleri devrimci faaliyetlerle işçi ve emekçileri mücadeleyi yükseltmeye çağırdı.

GEBZE

Metal İşçileri Bülteni, EMİS fabrikaları başta olmak üzere bölgedeki metal fabrikalarında dağıtıldı.

MİB'in EMİS süreci ile ilgili hazırladığı "Kazanana kadar grev" başlıklı broşür bölgedeki tüm EMİS fabrikalarındaki işçilere ulaştırıldı.

Grevin ön günlerinde yazılmalarla bildirilerle grevi sahiplenme ve dayanışma çağrısı yükseltildi.

Asil Çelik grevinin yasaklanmasının ardından MİB imzalı "Grev yaşağı hepimize! Dayanışmayı büyütme!" başlıklı bildiri EMİS grevinin ön günlerinde Gebze ve Çayırova'daki servis güzergahlarına, Birleşik Metal-İş Sendikası'nın örgütlü olduğu metal fabrikaları başta olmak üzere metal fabrikalarına dağıtıldı.

"Söz, yetki, karar işçilere", "İşgal, grev, direniş" ve birçok şiarla EMİS fabrikalarının güzergahlarına yazılmalar yapıldı.

20 Ocak günü grev yaşağının ardından grev yaşağına karşı tüm fabrikaları dayanışmaya çağırarak MİB, 22 Ocak Pazartesi fiili olarak greve çıkan işçilerin sesini, havzadaki işçi ve emekçilere duyurdu.

ÜMRANIYE

12 Şubat Pazar günü Eğitim Sen İstanbul 7 No'lu Şube'de düzenlenecek Tekstil İşçileri Sempozyumu'nun çağrısı İstanbul Sancaktepe'de işçi ve emekçilere taşındı.

Tekstil atölyelerinin yoğun olduğu ve işçilerin yoğun olarak kullandığı güzergahlara sempozyum çağrı afişleri yapıldı.

ANKARA

Sincan İşçi Birliği yürüttüğü faaliyetle EMİS fabrikalarında greve çıkan metal işçilerini selamladı. 23 ve 24 Ocak sabahı servis noktalarında Ankara İşçi Bülteni Grev'in Ocak sayısı ile birlikte grev yasaklarını teşhir eden ve greve çıkan metal işçilerinin onurlu mücadelesini sahiplenmeye çağırarak bildiriler dağıtıldı.

OHAL'le birlikte artan grev yasaklarına karşı "Grev yaşağını tanımayız! Yasaklar sökmez, grevler sürer!" şiarlı afişler ve "İşgal, grev, direniş!", "Grev yaşağını tanımayız!", "Yasaklar sökmez grevler sürer!" şiarlı yazılmalar servis güzergahları ve işçi geçiş noktalarına yapıldı.

Kazanana kadar grev, kazanana kadar direniş

Önce Asil Çelik, ardından EMİS kapsamındaki fabrikalarda çalışan metal işçilerinin grevlerinin yasaklanması, işçi sınıfına bir kez daha fiili-meşru mücadelenin, "işgal, grev, direniş" yolunun yegâne çözümlü yolu olduğunu gösterdi.

'Kazanana kadar grev, kazanana kadar direniş' tavrı, Türkiye işçi sınıfının şanlı mücadele tarihinde onurlu yerini çoktan almış bulunmaktadır. Yasakların, örgütlenmenin önündeki engellerin, baskıların, sendikal ihanetlerin kuşatması altındaki işçi sınıfını çıkışa götürecektir, yol açacak olan işte bu tavidir. İşçi sınıfı; her çıkış arayışında önüne çıkarılan engellere, yaratılan karanlığa karşı işte bu yaklaşımın hayat bulduğu tarihsel deneyimler üzerinden yanıtlar üretmek zorundadır. Kavel ve Paşabahçe grevleri, binlerce metal işçisinin grevlerinin yasaklandığı şu günlerde engellerin nasıl aşıldığının gururla hatırlanan örnekleridir.

*

KAVEL GREVİ

Tarihe "Grev hakkı grev yapılarak kazanılır" şiarı ile yazılan Kavel grevi, asıl olarak yasalara değil direnişe itibar edilmesi gerektiğini gösterdi. Grev yapmanın yasak olduğu o günlerde, Vehbi Koç'a ait Sarıyer'de kurulu olan Kavel Kablo fabrikasında çalışan 170 işçi Türk-İş'e bağlı Maden-İş Sendikası'na üyeydi. İşçilerin üzerindeki baskı gittikçe artıyordu. Kavel işçilerinin fazla mesai ve kıdem esasına göre verilen yıllık ikramiyeleri de gasp edilmek isteniyordu. Maden-İş Sendikası'ndan istifa etmeleri için baskılara maruz kalıyorlardı. Gittikçe artan baskılar karşısında Kavel işçileri 28 Ocak 1963'te eyleme geçerek işi durdurdular.

Kavel işçileri bir hafta boyunca fabrikanın kapılarını kaynaklayarak kendilerini içeri kilitlediler. Ardından dışarı çıkarak fabrika önüne çadır kurup direnişe geçtiler. Fabrikanın 40 kadar idari personelinin içeri sokmadılar. Fabrikaya sokulmayanlar işçileri Vali Niyazi Akı'ya şikayet etti. 9 Şubat'ta ise işçileri Bakanı Hıfzı Oğuz Bekata'nın girişimiyle patron

Kanunların elverdiği ölçüde mücadele etmek, yasaların izin verdiği kadar talepte bulunmak dün olduğu gibi bugünün koşullarında da hak dilenmekten başka bir şey değildir.

ve sendika arasında anlaşma sağlandığı duyuruldu. Ancak herhangi bir protokol yapılmadı. İşçilerden protokol olmadan işbaşı yapılması istendi. Fakat işçiler bu dayatmayı kabul etmediler. Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK), yayınladığı bir bildiri ile işçilerin anlaşmaya, hukuk düzeni ve devlet otoritesine uymadığını açıkladı.

Bu çağrıyla bir talimat olarak değerlendirilen diren polis 9 Şubat günü Kavel işçilerine saldırdı. 9 işçi bu saldırı sonucu cop ve tabanca kabzalarıyla dövülerek yaralandı. Saldırılı haber alan İstinye halkı Kavel işçilerinin yanına geldi. Saldırı İstinye'nin emekçi halkı tarafından da protesto edildi. Polis saldırısını hukuk terörü izledi. 29 işçi hakkında tutuklama kararı çıkarıldı. Patronun tüm işçileri işten atmasını lokavt saymayan savcılık adaletin nasıl işlediğini gösterdi. Türk-İş İstanbul 1. Bölge Temsilciliği ise valiye müracaat ederek uyuşmazlığın çözümü için hakem tayin edilmesini istedi.

DİRENİŞ SÜRÜYOR DAYANIŞMA BÜYÜYOR

Kavel işçilerinin haklı direnişi ile sınıf

dayanışması da büyümeye başladı. Yine Vehbi Koç'a ait General Electric Fabrikası işçileri maddi yardımda bulunurken, Türk Demir'de çalışan 800 işçi ise parasal yardımın dışında destek amaçlı sakal bırakma eylemi yaptı. Kavel Direnişi Türk-İş içerisinde de çatlaklara yol açtı. 27 Şubat'ta güney bölgesinde bulunan 23 sendika başkanıyla 45 yönetici bir açıklama yaptılar. Kavel işçilerinin direnişinde sergilediği olumsuz tutumdan, Türk-İş İcra Heyeti'nin Kavel Grevi'nde pasif kalmasından, kendisinden bekleneni yerine getirmemesinden, işçilerin ekonomik ve sendikal haklarını koruyamamasından ve patron mantığıyla hareket etmesinden dolayı Türk-İş'i eleştirerek konfederasyon ile ilişkilerini kestiklerini açıkladılar. Yanı sıra Güney Bölgesi İşçi Sendikaları Konseyi'nin oluşturulduğunu duyurarak, Türk İş 4. Bölge Temsilciliği'nde toplanan paranın Kavel işçilerine verilmesini kararlaştırdılar.

ANLAŞMA, SÜREN SALDIRILAR VE KAVEL MADDESİ!

2 Mart günü kablo yüklü kamyonlar fabrikadan çıkarılmak istendi. Kavel işçilerinin eşleri de böylece "Direnişte biz de varız" dediler. Kamyonların fabrikadan çıkmasına izin vermemek için barikat kuran kadın işçilere polis saldırdı, kimi kadınlar yaralandı. 4 Mart günü ise bir anlaşma sağlandı. Anlaşma nedeniyle yapılan törene dönemin Çalışma Bakanı Bülent Ecevit, Başbakan Yardımcısı Bur-

han Fezioğlu, Vali Niyazi Akı, Emniyet Müdürü Haydar Özkin, Bölge Çalışma Müdürü Sabih Türsan'ın yanı sıra sendika temsilcileri ve TİSK başkanı katıldı.

Fakat Kavel işçilerinin direnişinin bitmesinin ardından sermaye devletinin saldırıları son bulmadı. 12 işçi tutuklandı. 52 işçi ile ilgili 5 ayrı dava açıldı. Direnişçi işçilere atfedilen "suçlar", Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet, polise mukavemet, mesken masuniyetini ihlal vb. idi. Tutuklu işçilerden 6'sı 10 Haziran günü serbest bırakıldı. Ama işçileri işten atmaya devam ettiler. Bunun üzerine 30 civarında işçi toplu halde iş bıraktı. Bu eylem nedeniyle 5'i grev kıskırtıcısı olmak gerekçesi ile toplam 6 işçi gözaltına alındı.

Kavel Kablo direnişinin Türkiye işçi sınıfı için anlamı çok büyüktür. Grev ve toplu sözleşme hakkının kazanılması bu direniş sayesinde olmuştur. Kavel işçileri her ne kadar birçok saldırıyla, gözaltı ve tutuklamayla, işten çıkarılmalarla bir bedel ödemiş olsalar da, işçi sınıfına grev ve toplu sözleşme hakkını miras bırakmıştır. 15 Temmuz 1963'te kabul edilen ve 24 Temmuz 1963'te yürürlüğe giren 275 Sayılı Yasa'da yer alan ve yasadın önce yapılan grev nedeniyle haklarında takibat yapılan işçilerin davalarının düşmesine ilişkin madde, Kavel maddesi olarak anılmıştır.

*

PAŞABAHÇE DİRENİŞİ: BİR YOL YOKSA BİR YOL AÇILIR!

İşçi sınıfının önüne konulan engelleri nasıl aştığının, mücadele ederek kendine nasıl bir yol açtığına örneğidir 31 Ocak 1966'daki Paşabahçe Direnişi. Çok kötü çalışma koşulları ve düşük ücretlerle çalışmak zorunda bırakılan Paşabahçe işçileri, sadece bu kötü koşullarla mücadele etmiyordu. Bir de başlarına musallat olan Cam-İş Sendikası bürokrasisi ile de uğraşıyorlardı.

Cam-İş yönetimi 15 kuruş zam ile 3 senelik toplu sözleşme imzalayarak Paşabahçe işçilerinin büyüyen öfkesinin patlamasına neden oldu. Cam-İş Sendikası'nın ihanetine uğrayan işçiler çözümü Kristal-İş Sendikası'na üye olmakta buldu. Türk-İş'in ilk adımı Kristal-İş ile Cam-İş'i Türkiye Cam Sanayi İşçileri Sendikası'nda birleştirmek oldu. Fakat bu girişimi amacına ulaşamadı.

Cam işçileri Kristal-İş ile toplu sözleşme yapmakta kararlıydı. Ancak İş Bankası ve CHP ortaklığındaki Paşabahçe patronları işçilerin üye olduğu Kristal-İş Sendikası'nı ve yapmak istedikleri toplu sözleşmeyi kabul etmediler. Bunun üzerine 2200 cam işçisi 31 Ocak 1966'da sendika haklarını ve toplu sözleşme taleplerini kabul ettirmek için greve çıktılar. İşçiler, grev kararının hemen ardından 5 Şubat günü Paşabahçe İskele Meydanı'nda bir miting düzenlediler.

Grev ve direniş ateşini yakan Paşabahçe işçileri saflarında diğer işçi bölüklerini nasıl birleştirmişse, sermaye sınıfı da Paşabahçe patronlarının yanında saf tuttu. TİSK üyesi 12 kapitalist, 13 Şubat günü gazetelere verdikleri ilanla işçilerin grevlerinin karşısında, Paşabahçe patronunun yanında olduklarını beyan ettiler. Sermaye sınıfının bu desteğinden güç alan Paşabahçe patronu da grevin yasal olmadığını ve sonlandırılması gerektiğini söyleyip dava açtı. Ancak işçilerin kararlılığı ile

dava mahkeme tarafından reddedildi ve işçilerin yaktığı grev ateşi daha bir harlandı. 26 Şubat 1966 günü, 2200 işçi, eşi ve çocukları ile birlikte Karaköy'den Taksim'e bir yürüyüş gerçekleştirdiler.

Sermayedarların grevi kırmak için başlattığı ancak başaramadığı saldırıyı tamamlamak için Türk-İş devreye girdi. ve 21 Mart 1966'da bir bildiri yayınlayarak grevi sonlandırdığını ilan etti. Ankara'da Türk-İş ve TİSK arasında bir protokol imzalandı. İmzalanan protokol, işten atılan işçileri işe almayı işverenin takdirine bırakmakta, işçilerin işsiz kaldıkları süre içindeki ücretlerini ödemeyi kabul etmemektedir. İmzalanan bu protokol,

Grev ve toplu sözleşme hakkı elinden alınan, sefalet koşullarına mahkûm edilen, düşük ücretlerle kölece çalıştırılan işçiler, tüm bunlardan kurtulmak için mücadeleye geçtiğinde, "işgal, grev, direniş" ateşini yakmasını bilecektir.

Kristal-İş'e bağlı işçiler tarafından reddedildi.

Paşabahçe işçileri direniş ateşinin sönmesine izin vermediler. Protokolün imzalanmasından sonra fabrikaya gelen Türk-İş temsilcileri işçilerin saldırısına uğradı. Fabrikaya malzeme giriş çıkışlarını engelleyen cam işçileri hammadde deposunu da işgal ettiler. Polisler işçiler arasında çıkan çatışmada bir işçi yaralandı. Bu kararlılığı gören Paşabahçe patronu yeni bir manevra yaptı. 22 Mart'ta grev sürecinde işten atılan 47 işçiden 42'sini işe alıp grevi bitirme teklifinde bulundular. 5 Kristal-İş üyesi cam işçisinin

ise işe alınmasını kabul etmediler. Ancak birliklerini bozmak için yapılan bu tuzağa düşmeyen işçiler, tüm işçiler işe alınana kadar greve devam etme kararlılığını gösterdiler.

DİSK'İN DOĞUŞUNA DOĞRU...

Paşabahçe işçilerinin direniş kararlılığı, kendilerini arkadan hançerleyen Türk-İş'e bir darbeye dönüştü. 6 Nisan 1966'da Türk-İş içerisindeki Petrol-İş, Maden-İş, Lastik-İş, Basın-İş ve Tez Büro-İş bir araya gelerek Paşabahçe Grevini Destekleme Komitesi kurdular. Türkiye işçi sınıfının mücadele tarihinde, içinden o günün koşullarında ileri bir mevzi olan

DİSK'i çıkaracak olan bu komite, yaptığı açıklama ile Türk-İş'in imzaladığı protokolün işçilere ihanet olduğunu ilan etti. Paşabahçe işçilerinin onurlu mücadelesinde yanlarında olduklarını açıkladılar. Bu süreçte grevin etkisiyle mahkeme bir kez daha Kristal-İş'in işyeri düzeyinde toplu sözleşme yapmaya yetkili olduğuna ve 71 gün süren grevin yasal olduğuna karar verdi.

DİRENİŞ VARSAYI DAYANIŞMA DA VAR

Paşabahçe işçilerin büyüyen direnişi artık işçi sınıfına mâl oldu. Farklı işkollarında çalışan işçiler maddi kampanyalar örgütledi. Bu çerçevede 460 bin lira direnişçi işçilere verilir. 10 tonluk meyveyi grevci işçilere dağıtan Hal İşçileri Sendikası'nın yanı sıra Migros işçileri de grevci işçilere erzak yardımı yapar. Dayanışma Komitesi'nin aldığı karar ile greve destek amacıyla emekçiler, Paşabahçe'nin sahibi olan CHP ve İş Bankası ortaklığını zora sokmak için İş Bankası'ndaki yaklaşık 1 milyon liralık mevduatlarını çekerler. Grevin gittikçe artan etkisinden korkan sermaye devleti, 19 Nisan günü grevi "halkın sağlığını bozduğu" gerekçesiyle Bakanlar Kurulu kararıyla 1 ay erteledi. 23 Nisan günü, grevdeki işçilerden 1400'ü, 24 Nisan'da ise 800'ü fabrikada çalışmaya başlamıştır.

Mayasında ihanet olan Türk-İş ağaları da boş durmadı. Saltanatlarını zora sokacak tehlikeyi bertaraf edebilmek için Petrol-İş Sendikası'nı 15 ay, Kristal-İş Sendikası'nı 15 ay, Maden-İş Sendikası'nı 6 ay, İstanbul Basın-İş Sendikası'nı ise 3 ay geçici ihraç cezasına çarptırmıştır.

Ancak Paşabahçe işçilerinin patronun

saldırıların yanında sendikal ihanete karşı da gösterdikleri kitlesel ve kararlı direnişleri, sınıf dayanışmasının da çok güzel örneklerini ortaya çıkarmıştır. Beykoz, Paşabahçe emekçileriyle bütünleşmiştir. Fakat her şeyden önemlisi bir yol bulunamadığında sınıfın kendisine nasıl bir yol açtığını DİSK'in yaratılmasına vesile olarak göstermişlerdir.

*

Gerek Kavel, gerekse Paşabahçe işçilerinin bu militan direnişleri, cüretleri en çok da bugün öğrenilmesi ve izlenmesi gereken yolu göstermektedir. Kanunların elverdiği ölçüde mücadele etmek, yasaların izin verdiği kadar talepte bulunmak dün olduğu gibi bugünün koşullarında da hak dilenmekten başka bir şey değildir. Yaşanmışlıklar defalarca göstermiştir ki, sınıf mücadelesinin haklı talepleri kağıtlara yazılı kanunların çizdiği sınırları fazlasıyla aşmaktadır. Haklar ve özgürlüklerin sınırlarını genişletmek için, zamanında sıkıyönetim kanunlarının baskı yasaları nasıl hükümsüz kalmışsa, şimdi de OHAL yasaları, Kanun Hükmünde Kararnameler'de de öyle hükümsüz kalacaktır.

Grev ve toplu sözleşme hakkı elinden alınan, sefalet koşullarına mahkûm edilen, düşük ücretlerle kölece çalıştırılan işçiler, tüm bunlardan kurtulmak için mücadeleye geçtiğinde, yasaklanan grev hakkını yine grev yaparak kazanacak, "işgal, grev, direniş" ateşini yakmasını ve eğer tüm yollar tıkanmışsa kendine yeni bir yol açmasını bilecektir. Tıpkı Kavel'de, tıpkı Paşabahçe'de olduğu gibi. Tarih; akan işçi selini de, bu sele bent olanları da dün olduğu gibi bugün de yazacaktır.

“Egemenler kendi çıkar ve istemleri Biz bunun kat ve kat fa

Yakında ilk yılını dolduracak olan Ege İşçi Birliği (EİB), kuruluşundan bu yana faaliyetlerini aralıksız olarak sürdürüyor. Birlik önümüzdeki haftalar içinde, peşi sıra 3 ayrı etkinlik düzenlemeye hazırlanıyor. Birlik bileşenlerinden **Sonay Tezcan** ve **Eylem Duygu Çağlar**'la birliğin faaliyetleri ve önümüzdeki dönem planlaması üzerine konuştuk.

- Bu ay biri sempozyum olmak üzere 3 ayrı etkinliğiniz olacak. Öncelikle bunlarla ilgili bilgi verebilir misiniz?

S. Tezcan (Eski Kaştaş direnişçisi): İlk olarak bu hafta sonu Torbalı'da bir panelimiz var. Çevreci avukat Arif Ali Cangi, Ege Üniversitesi Halk Sağlığı Bölüm Başkanı Prof. Doktor Osman Karababa, İş Sağlığı ve Meslek Hastalıkları Ana Bilim Dalı Uzmanı Prof. Doktor Meral Türk, Heper Metal'de kurşun zehirlenmesi geçiren işçi arkadaşımız Suat Akbal, EİB'den Ayla Subaşı'nın konuşmacı olarak yer alacağı Panel 29 Ocak Pazar günü saat 14.00'te başlayacak ve Torbalı Belediyesi Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilecek.

E. Duygu Çağlar: Her ne kadar etkinlik programımızda sempozyum öne çıkıyor gibi görünse de aslında bu panele en az onun kadar, hatta daha çok önem veriyoruz. Bildiğiniz gibi Panel Suat Akbal şahsında, meslek hastalıklarına dikkat çekmek için sürdürülen faaliyetin bir ürünü. Ancak bu faaliyet sırasında görüldü ki, Suat'ın çalıştığı Heper Metal yalnız kendi işçilerini kötü koşullarda çalıştırmıyor; Torbalı halkının sağlığı ile de oynuyor. Doğayı kirletiyor. Çevreye verdiği zarar yüzünden Gazie-

Egemen sınıfların ve onların temsilcilerinin kendi çıkar ve istemleri için büyük bir enerji ile çalıştığı bir dönemden geçiyoruz. Bizi yıkıma götürmek isteyen egemenlerin çabalarına karşı biz daha büyük bir kararlılıkla ve çok daha güçlü bir enerjiyle çalışmak zorundayız.

mir'den kovulmuş yeni bir isim altında Torbalı'da faaliyet göstermeye başlamış bir fabrika. Bu gerçeğin açığa çıkması ve Torbalı Dayanışması adı altında bir araya gelen Torbalı'nın ilerici insanların çalışmaya omuz vermesiyle süreç yeni bir aşamaya ulaşmış durumda. Panel bu yeni aşamanın ilk adımı olarak fazlasıyla önemli. Biz zaten Suat sürecinden beri

Torbalı halkına meslek hastalıkları üzerinden sesleniyoruz. Bilgilendirme toplantıları gerçekleştiriyoruz. Afiş çalışması yapıyoruz. Şimdi daha geniş bir çevreyi harekete geçirmek, hem Suat ve orada çalışan diğer işçiler için hem de tüm Torbalı halkının sağlığı için daha geniş bir hareket planı oluşturma imkanı doğdu. Panel bu hareket planının ilk eylemi kabul edilebilir.

- Sempozyuma gelirsek böyle bir sempozyum düzenleme fikri hangi ihtiyacın ürünü olarak ortaya çıktı?

S. Tezcan: Günümüz sınıf hareketinin temel zaafı malum. Parçalı, dağınık, bilinç ve örgütlenme düzeyi zayıf bir işçi hareketi tablosu uzun süredir varlığını sürdürüyor. Sınıfın alttan alta mayalanan tepki ve öfkesine dayalı çıkış arayışları ise henüz bu tabloyu tersine çevirme gücünü ortaya koyamıyor. Tabi ki çok yönlü nedenleri olan bu durumdan bir takım tartışmalar, örgütlenme modelleri ya da masa başı fikir telakileri ile kurtulmamız mümkün değil. Zira sınıfın tabandan eylemini örgütlemek gayet somut ve esas olarak pratik ile ilgili bir şey. Ancak bu pratiklerin önünü aydınlatacak olan tartışmaların bilgi ve deneyim paylaşımlarının önemi de yadsınamaz.

Bu tür tartışmalar bazen alevlense de, düne göre daha zayıflamış durumda. Hareketin içinde bulunduğu kısır döngüden bir türlü çıkamamasının yarattığı yorgunluk bu durumun nedenlerinden biri. Her şeye rağmen bir şeyler yapmak isteyen dinamikler birbirinden uzak ve daha çok kendi gündemleri ve özgünlükleri ile meşgul. Bu durum bir yandan parçalı bir sınıf hareketinin ortaya çıkardığı bir zorunluluk ama öte yandan gerisin geri mevcut parçalı ve dağınık tabloyu güçlendiren bir faktör.

Sempozyumda amacımız değişik özgünlüklere sahip, ama her biri bu mevcut tablo içinde değiştirici bir unsur olmaya çalışan, işçi oluşumları üzerinden sınıf

5

ŞUBAT

12:00

İŞÇİLERİN BİRLİĞİ

SEMPOZYUMU

1. OTURUM 12:30
Osmanlı'dan günümüze bağımsız işçi inisiyatifleri:
Pr. Dr. Yüksel AKKAYA
İki Direniş Bir Sonuç
Vardiya Tiyatro Topluluğu

2. OTURUM 14:00
Yerel, Sektörel İşçi İnisiyatifleri ve Sınıf Mücadelesi:
MİB (Metal İşçileri Birliği)
Midyat Tekstil Gerçekleri
Ankara Sincan İşçi Birliği
Kayseri İşçi Birliği
EİB (Ege İşçi Birliği)

İletişim
0534 450 0140
0554 364 96 37
Ege İşçi Birliği

EGE İŞÇİ BİRLİĞİ

hareketinin sorunlarını tartışmak. Bu tartışma içinde biz; “yerel işçi birliklerinin, sektörel oluşumların, ya da şu veya bu ihtiyaç için oluşturulmuş inisiyatiflerin, birleşik bir sınıf hareketine giden yolda oynayabilecekleri rol nedir? Yapılarından gelen iç sınırlılıklar nelerdir” sorusunun ister istemez ön plana çıkacağını düşünüyoruz. Sempozyum ise kendi başına bunu başarmaktan çok bu doğrultuda yürütülen ya da yürütülecek olan tartışmalara bir katkı sunma amacı güdüyor.

E. Duygu Çağlar: Sonay'ın ortaya koyduklarından anlaşılacağı gibi, bu aynı zamanda bize, birliğimize dönük

de bir tartışma. Neyiz, kimiz, ne için bir araya geldik, sınıf hareketinin ihtiyaçları doğrultusunda ne olmalıyız, neler yapmalıyız, sınırlarımız ne, nasıl aşabiliriz vb. sorulara yalnız kendi başımıza, bir tek kendi deneyimlerimize dayanarak bir yanıt bulmak yerine, farklı olan ama aynı ihtiyaç ya da amaçlar doğrultusunda kurulduğunu düşündüğümüz kardeş oluşumlarla birlikte yanıtlar bulmak istiyoruz. Sempozyum kendi başına bunun yanıtlarını vermeyecek belki, ama yanıtların daha kolay bulunmasını sağlayan deneyimleri irdeleyecek.

eri için büyük bir çaba gösteriyor. zlasını göstermeliyiz!”

- Sempozyum nasıl bir biçimde gerçekleşecek, programda neler var?

E. Duygu Çağlar: Aslında biz oldukça geniş bir çerçeve çizmiştik, buna uygun bir bileşeni bir araya getirmeye çalıştık. Yerel oluşumlar, sektörel ya da bölgesel birlikler şu veya bu gerekçeyle oluşturulmuş meclis, komite, konsey türü örgütlenmeler. Facebook sayfalarından işçi haberciliği yapan bloglara kadar geniş bir zemin oluşturma hedefindeydik. Ama bizim çabalarımızdan öte davet ettiğimiz arkadaşların kendi durumlarından da kaynaklı olarak bu tür bir “çeşitlilik” sağlanamadı. Bu durumda sempozyum bu hali ile daha çok işçi birliği formunda yapıların konuşmacı olacağı bir muhtevaya kavuşmuş durumda. Ancak daha geniş bir çerçevede bir tartışma zemini içinde çabalarımızın bundan sonrada devam edeceğini ekleyelim.

Bu hali ile programın ilk bölümünde Yüksel Akkaya “Osmanlı’dan günümüze bağımsız işçi inisiyatifleri” başlığı ile bir sunum yapacak. Kendi tiyatro ekibimiz Vardiya Tiyatro Topluluğu, Ege İşçi Birliği’nin kuruluş sürecine atfen Kocaer ve Gürmak direnişinden kesitlerin yer alacağı “İki Direniş Bir Sonuç” adlı oyunu oynayacak. Birliğimiz tarafından iki ayrı çalışma yürütülüyor, biliyorsunuz. Biri hala komada olan, tedavi masraflarının karşılanması için ailesi tarafından mali yardım kampanyası yürütülen Hasan kardeşimiz için yürüttüğümüz çalışma. Bu işçi arkadaşımızın ailesi bir konuşma yapacak. Az önce de sözünü ettiğimiz ve meslek hastalığına yakalanan Suat arkadaşımız da bir konuşma gerçekleştirecek. İkinci bölümde işçi birlikleri az önce ifade edilen konular üzerinden kendi düşüncelerini ortaya koyacaklar. Bunu katılımcı işçilerin soru ve düşüncelerini dile getirmesi izleyecek.

- Bir sonuç bildirgesi ya da benzeri bir şey olacak mı?

S. Tezcan: Hayır, şu an öyle bir düşüncemiz yok. Etkinlik daha çok tartışma, deneyim aktarma platformu olarak düşünüyor. Tabi ki etkinlik üzerine sonrasında bizim bir değerlendirmemiz olacaktır.

- Sempozyumdan hemen iki hafta sonra birlik yeni bir etkinlik düzenlene-

cek. Bir forum olacak galiba?

S. Tezcan: Evet bir işçi forumu düzenleme kararımız var. Kesin olmamakla birlikte kriz, savaş ve referandum tartışmaları ışığında “İşçi sınıfı ülkenin geleceğini tartışıyor” başlığını taşıyacak olan etkinlik Şubat ayının üçüncü ya da dördüncü haftasında gerçekleşecek (salonun durumuna göre.)

- Sıkışık bir zamanda 3 ayrı etkinlik yapmanın yaratacağı bir sıkışma olmayacak mı?

E. Duygu Çağlar: Bir takım zorlanmalar olacaktır. Ancak biz esas olarak fabrikalarda yürütülen gündelik bir sınıf çalışmasına dayanmaya çalışan bir yapıyız. Amacımız en geniş kitleyi etkinliklere taşımaktan çok, bugüne kadar değişik gündemler üzerinden çalışma yürütülen fabrikalardan işçilerin bu etkinliklerde bir araya gelmesini sağlamak. Ayrıca eklemek isterim ki, egemen sınıfların ve onların temsilcilerinin kendi çıkar ve istemleri için büyük bir enerji ile çalıştığı bir dönemden geçiyoruz. Bizi yıkıma götürmek isteyen egemenlerin çabalarına karşı biz işçi ve emekçiler, daha büyük bir kararlıkla ve çok daha güçlü bir enerjiyle çalışmak zorundayız. Baş eğmeyeceğimizi, ekonomik sosyal siyasal hiç bir saldırıyı elimiz böğrümüzde karşılamayacağımızı göstermeliyiz. Hal böyle olunca biz 30 güne 3 etkinlik sığdırmışız doğrusu çok bir şey değil. Bir de söylemeden geçmeyeyim, yalnız tezgah başlarında değil mücadele içinde de çalışkan işçilere sahip oluşumuza da bir güven duyuyoruz.

- Son olarak şunu sormak istiyoruz. Geçen seneki 6 Mart eylemini kuruluş tarihi kabul edersek birliğinizin 1 yılı geride bıraktı. Geride kalan bir yılı ve vardığınız aşamayı nasıl değerlendiriyorsunuz?

S. Tezcan: Bu bizim için uzun bir değerlendirme konusu. Bunu 1. yıl vesilesiyle yapacağız. Ama kısaca şunu söyleyebiliriz. Değişik fabrikalarda devam eden örgütlenme çalışmaları, yana yana gelip deneyim paylaşma ve beraber örgütlenme ihtiyacı üzerinden şekillenen birliğimizin Ege işçi hareketi içinde belli bir yere ulaştığını düşünüyoruz. Bu da kuşkusuz 10 ay boyunca yürütülen yoğun çalışmalarla gerçekleşti. Şimdi bak-

tığımız zaman azımsanmayacak sayıda örgütlenme çalışmasına destek vermişiz. İşyeri sorununa müdahalede bulunmuşuz. Birçok toplantı, etkinlik düzenlemişiz, çıkarılan materyal, bülten, bildiri, broşür vb. aydınlatma, paylaşma aracını saymıyorum bile. Bu açıdan kendi içinde anlamlı bir 10 ay geçirdik. Şimdi meclisler ve yürütmeler üzerinden düzenli ve demokratik bir işleyişe sahip, az çok tanınan, bir sorun olduğunda baş vurulan, destek istenilen bir yapı durumundayız. Tabi ki bölge işçi sınıfının ekonomik, siyasal, sosyal her türlü sorunu üzerinden işçilerin bir mücadele mevzisi olma yolunda henüz almamız gereken uzun bir yol olduğunu görüyoruz. Halen de dar kabul edilebilecek bir yapıyız, bu ihtiyaç düşünüldüğünde. Örneğin temsil edilen fabrika sayısında ilk döneme göre bir daralma da var... Gösterilen çabaya rağmen

durumun böyle olması ülkenin içinde bulunduğu toplumsal siyasal atmosferde de ilişkili kuşkusuz. Tabi birlik doğrudan fabrika örgütlenmesi yapan bir yapı değil ama örgütlenme çalışmasının olduğu her alanla birleşmeyi hedefleyen bir yapı. Şu anda en önemli sorun olarak bunu görüyoruz.

- Son olarak söylemek istediğiniz bir şey var mı?

E. Duygu Çağlar: Biz kendimizi güçlendirilmesi gereken bir amaç olarak değil, işçi sınıfı ve emekçilerin mücadele mevzilerinden biri olarak görüyoruz. Bu yüzden bütün işçi sınıfı ve emekçileri sermaye düzeninin azgınlaşan ekonomik, siyasal, sosyal saldırılarına karşı mücadele etmeye, bütün mücadele mevzilerini güçlendirmeye çağırıyoruz.

Kamu Çalışanları Birliği Programı üzerine-3

Taban örgütlenmeleri ve “söz, yetki, karar çalışanlara” ilkesi

Alper Suat

İşçi sınıfının tarihsel rolünü oynayabilmesinde taban örgütlenmelerinin belirleyici bir önemi vardır. İşçi ve emekçiler, bu örgütlenmeler aracılığıyla kolektif inisiyatiflerini ve bir sınıf olarak hareket etme yeteneklerini geliştirirler. Bu tür örgütlenmeler, işçilerin, bir sınıfın unsurları olarak öne çıkmalarını sağlamakla kalmaz, kendi güçlerinin farkına varabilmelerinde ve iktisadi mücadelenin yanı sıra siyasal mücadele sahnesinde de etkinlik kazanmalarında önemli bir rol oynar.

Taban örgütlenmeleri, genellikle iktisadi mücadele içerisinde kendiliğinden doğup gelişirler. Çoğunlukla da işçileri yan yana getiren amaçlara ulaşılması veya hareketin bastırılması ile ortadan kalkarlar ve geçici bir karakter taşırlar. Ancak, sınıf mücadelesinin keskin biçimler kazandığı dönemlerde bu örgütlenmeler, işçi sınıfının siyasal mücadele araçlarına dönüşme dinamiklerini barındırırlar. Taban örgütleri denildiğinde, işçi ve emekçileri belli çıkarlar etrafında yan yana getiren adı konulmamış birlikteliklerden, kurul, meclis, komite vb. adlarla inşa edilen örgütlenmelere ve dahası Sovyet tipi örgütlenmelere kadar geniş bir yelpazeden bahsedilmektedir.

Bu tür örgütlenmeler genellikle geçici olmaları, onların kalıcı sonuçlar üretemeyeceği anlamına gelmez. İşçi ve emekçiler, bu örgütlenmeler aracılığıyla “söz, yetki, karar” haklarını kullanırlar ve işçi sınıfı demokrasisini inşa ederler. Bağlı oldukları sendikalarda da ancak bu örgütlenmeler aracılığıyla, sermayenin sendikal bürokrasi eliyle kurduğu denetimi aşabilirler. Bu tür örgütlenmeler, işçi sınıfında önemli bir mücadele deneyimi biriktirirler.

Bu örgütlenmeler genellikle “kendiliğinden” geliyor olmaları da, devrimci öznenin rolünü küçültmez. Kendiliğinden gelişen örgütlenmeler de kendi içerisinden doğal bir önderlik yaratırlar veya çoğunlukla da mücadeleye yön veren unsurların itilimi sayesinde hayat bulurlar. Devrimci özne ile buluşabildikleri ölçüde de kalıcılılaşabilir ve işçi sınıfının siyasal eğitiminde rol oynayabilirler.

Buraya kadar söylediklerimiz ve sınıf mücadelesinin tarihsel pratiği, taban örgütlenmelerinin, sınıf mücadelesi açısından taşıdığı önemi anlatmaya yeterlidir. Yukarıda yaptığımız kısa vurguların ar-

dından, konuyu, Kamu Çalışanları Birliği (KÇB) programı üzerinden ele alabiliriz.

Taban örgütlenmeleri, KÇB programında da hem tarihsel hem de gündelik deneyimlerin ışığında özlü bir biçimde ele alınmaktadır. Programın “B. Örgütlenme ve Mücadele İlkeleri” başlıklı ana bölümünün “1. Genel ilkeler” başlığı altında, ilk paragrafta, KÇB’nin “söz, yetki, karar çalışanlara” ilkesini şiar edindiği ve örgütsel demokrasinin kurumsallaşmasının kamu emekçilerinin mücadele içerisinde özneleşmesinin güvencesi olduğu vurgulanmaktadır. İkinci paragrafta ise örgütsel demokrasinin yerleşmesinde taban örgütlenmelerinin rolüne vurgu yapılarak şunlar söylenmektedir:

“KÇB, taban örgütlenmelerini, örgütsel demokrasinin olmazsa olmazı olarak görür. Taban örgütlenmelerine dayanmayan örgütlerde, örgütsel demokrasiye ilişkin belirlemeler kağıt üstünde kalmaya mahkumdur. Taban örgütlenmelerinden yoksunluk, bürokrasinin, sekterliğin ve sınıf işbirlikçiliğinin gelişmesine zemin sağlar. Bu bakışla KÇB, kamu emekçilerinin işyeri, sektör ve bölge düzeyinde doğrudan söz ve karar hakkına sahip oldukları komite, kurul, meclis gibi örgütlenmeleri hayata geçirmeye çabalar.”

Asil Çelik ve EMİS kapsamındaki fabrikalarda, geçtiğimiz günlerde yaşanan gelişmeler, taban örgütlenmelerinin önemini bir kez daha gözler önüne sermiştir. Grev yasağına rağmen işçilerde önemli oranda grevi sürdürme eğilimi vardı. Ne var ki sendika, Asil Çelik’te grevi bitirip işçileri işbaşı yapmaya yönlendirirken, diğer fabrikalarda, önce işçileri evlerine gönderdi ve ardından da henüz tüm havayı boşaltmamış olacak ki grevi sürdürme ‘kararı’ almak durumunda kaldı. Fakat işçilerin taban örgütlerinden yoksun olması nedeniyle sendikal bürokrasinin teslimiyetçi tutumu belirleyici oldu ve işçilere sorulmadan ger-

çekleştirilen anlaşma ile grevler bitirildi. Tersinden Metal Fırtına döneminde Türk Metal üyesi işçiler, MESS-Türk Metal ortaklığına rağmen mücadeleye atılmışlar, mücadeleleri içerisinde çeşitli araçlar yaratabilmişler ve süreci bu sayede fiili bir mücadele hattında yürütebilmişlerdir. Kuşkusuz işçilerin bu mücadeleyi sürdürebilmelerinde öncü müdahalenin önemli bir rolü olmuştur.

Kamu emekçileri açısından ise uzun dönemdir emekçilerin geniş tabanlı örgütlenmeler içerisinde yer aldığı örnekler bulunmuyor. Burada dile getirdiğimiz, komisyon, inisiyatif gibi araçlar değildir. Bunlar daha çok öncü müdahale araçları olarak veya bir sendikal faaliyeti koordine etmek açısından iş görmektedirler. Sendikaların tüzüklerinde yer alan işyeri ve şube kurul veya meclisleri de, birer karar organı olarak dahi yeterince işletilememektedir.

Taban örgütlenmeleri, çoğunlukla mücadele dinamikleri üzerinden şekillenirler. Fakat bu onların her daim kendiliğinden gelişebilecekleri anlamına gelmez. Bu açıdan 23 Mayıs 2012 tarihinde gerçekleşen grev, önemli bir örnek oluşturmaktadır. 23 Mayıs grevinin temel özelliği, tabanda yaygın bir grev eğiliminin açığa çıkması ve grevin bu yaygın beklentinin üzerine oturmuş olmasıydı. Ne var ki, grevi sürdürme isteği yaygın olsa da, bu isteğin taban örgütlenmeleri aracılığıyla bir iradeye dönüştürülemediği, KESK bürokrasisine önemli bir alan bırakıyordu. Nihayetinde KESK bürokratları, tabandaki yaygın beklentiyeye rağmen grevi sürdürmediler ve Kamu Görevlileri Hakem Kurulu’nda soluğu aldılar. Böylece tabandaki eğilimin önü bir iradeye dönüştürülmeden kesildi ve KESK açısından da bu grev, sendikalarda duyulan güvensizliğin yaygınlaşmasına hizmet etti. 15 Temmuz sonrasında yaşanan kıyımlar karşısında da bürokrasi

benzer bir tutum sergiledi. Kıyıma uğrayan emekçiler karar süreçlerinin dışında tutuldular, en fazlasından “görüşlerine başvurulmuş” nesnelere dönüştürüldüler. Kıyıma uğrayan emekçiyi özneleştirecek araçlar yaratmak yerine “diplomasi, yargı” oyunları ile emekçiler oyalandı ve maddi dayanışma ilişkisi ise mücadele dışında kurgulanarak “sus payına” dönüştürüldü. Tüm bu söylediklerimizden, taban örgütlenmelerinin geliştirilebilmesi açısından öncü müdahalenin temel bir önem taşıdığını çıkartabiliriz. KÇB, programında, yalnızca taban örgütlenmelerini savunmakla kalmıyor, bu örgütlenmelerin yaratılabilmesini kendi mücadelesinin hedefleri içerisinde tanımlıyor.

KÇB programında, “söz, yetki, karar çalışanlara” ilkesi de devrimci bir bakışla ele alınmakta, bu ilkeyi, mücadeleyi büyütmenin değil de geriye çekmenin aracı olarak değerlendiren akımlara karşı mücadele edileceği vurgulanmaktadır. Yukarıda bahsi geçen ara başlığın üçüncü paragrafında “KÇB, ‘söz, yetki, karar çalışanlara!’ ilkesini, pasifizmin, eylemsizliğin ve kitle kuyrukçuluğunun aracı olarak değerlendiren anlayışlara karşı mücadele eder. Bu ilkenin, mücadelenin çıkar ve ihtiyaçları doğrultusunda hayata geçirilmesi için çaba harcar. Emekçi tabanı tarafından alınmış olsa bile, sınıf mücadelesinin çıkar ve ihtiyaçlarına denk düşmeyen kararları benimsemez, bu kararlara yol açan ve emekçilere hâkim olan geri bilince karşı mücadele eder” denilmektedir.

“Söz, yetki, karar çalışanlara” ilkesinin ele alınışını değerlendirebileceğimiz gündelik pratikten çokça örnek mevcut. Sınıf devrimcileri olarak, bu ilkenin gündelik mücadele pratikleri üzerinden nasıl işletildiğini, birçok somut olgu ve mücadele deneyimi üzerinden yaygınlarımızda işliyoruz. Fakat yine de örneğin, kamuda yaşanan ihraçlar ve işletilen süreçler üzerinden, bu ilkenin ele alınışını tüm kapsamı ile değerlendirmek yararlı olabilir. Fakat yazımızın kapsamı ve genel amaçları nedeniyle bunu, burada yapma imkanımız bulunmuyor.

Bir sonraki yazımızda KÇB’nin sendikalara yaklaşımı ile devrimci sınıf sendikacılığı kavramını ele alacak ve mümkün olursa yazı dizimizi sonlandıracağız.

“Benim hikayem değil, bizim hikayemiz”

KHK ile işten atılan ve 23 Ocak Pazartesi günü İstanbul Kadıköy'deki Khal-kedon Meydanı'nda direnişe başlayan Betül Celep'le konuştuk...

- 6 Ocak'ta çıkarılan KHK ile işinizden ihraç edildiniz. Bizlere ihraç sürecinizi anlatabilirmisiniz.

- İstanbul Kalkınma Ajansı'nda 5 yıldır uzman olarak çalışıyordum. 6 Ocak'taki KHK ile işten atıldığımı öğrendim. KHK'da ismim geçiyordu, daha önceki işyerindeki uygulamalardan farklı olarak ilk defa benim adım KHK'ya eklendi. 9 kişi atıldık şu ana kadar, diğer 8 arkadaşına 2 ay ücretsiz izin verildi. “Siz şüphelisiniz” dedi. Bunun üzerine arkadaşlar “kendini ispatlama” yönünde bir beklentiye girdiler. Bana ücretsiz izin filan verilmedi, beni direkt attılar. Neden olduğunu bilmiyorum. KHK'dan sonra herhangi bir tebliğe gerek yok, yani öyle diyorlar. Ben de oturup tahminler yürütebiliyorum neden atılmış olabilirim diye.

Ben işyerinde Koop-İş Sendikası temsilcisiyim. Bu yüzden atılmış olabilirim diyorum. Kadını, feministim, sosyalistim, barış yanlısıyım, hayvanseverim, hayvan hakları savunucusuyum, çevreciyim böyle şeyler geçiyor aklımdan. Onurlu bir hayat sürmeye gayret ediyorum. Bunlar aklıma geliyor ve bunların hiçbirinin suç olmadığını biliyorum. Ama artık devletin aklında, zihninde herhalde bunlar suç olarak görülüyor ki atıveriyorsun. 6 Ocak'ta işten atıldıktan sonra 9 Ocak'ta işyerine bunu sormaya gittim, ben neden işten atıldım diye. “Biz bilmiyoruz, yukarıdan geldi, KHK'lar zaten bize bildirilmiyor” falan filan... Oradaki yönetimin ifadesi o oldu. Ben orada kendimi ifade ettim, ben neden atıldığımı biliyorum, bunlar olabilir diye. Çünkü daha önce muhalif kimliğe sahip olan arkadaşım Aslı, o da 29 Ekim'de atılmıştı. Onun Vali Yardımcısı Ahmet Önal'la yaşadığı diyalogda şöyle bir laf vardı, “Ben sosyalistlerin kamu kurumlarında çalışmasını doğru bulmuyorum.” Aslı ve beni de ismen çok karıştırıyordu. Ben de diyordum yine o akıl işlemiş. Bakmışlardır yani Aslı'dan sonra acaba ne yapacak bu solcular işyerinde... Ben duruşumdan hiç vazgeçmedim. Aynı şekilde ‘işçi hakkı’, ‘kadın hakkı’ demeye devam ettim. Dediler ki herhalde korkutamadık, bunu da atalım... Ben bunların böyle olduğunu düşünüyorum yani. Sonrasında işyerinde eşyalarımı topladım, arkadaşlarımla vedalaştım, bundan sonra ne yapacağıma baktım. Şimdi buradayım, direnişteyim.

- Direniş süreci nasıl ilerliyor. Direnişle dayanışma süreçleri ve direniş yönelik baskılara dair neler söyleyebilirsiniz?

- Ben bu direnişi tekil, kişisel bir direniş olarak görmüyorum. Bir kahraman olayım ya da sadece kendi sesimi duyurayım gibi bir derdim de yok. Kadın hareketinden arkadaşlarımızla toplantılar yaptığımızda hepimizin aklında şu vardı; OHAL sürecinde KHK'lar, zaten devlet politikası olan kadınların evlere kapatılmasının, üç çocuk yapmasının, kadının erkeklerle eşit olamayacağı aklının yansıması olan bir politika aracına dönüşmüş durumda. Ben aslında burada direnişe başlama kararını biraz öyle bir noktadan hareketle verdim. KHK'yla atılan kadınların sesi soluğu olmak adına. Çünkü ben yine de ayrıcalıklı bir konumda olduğum farkındayım. Ben ben olduğum için atıldım. Bir karalama değil yani. Adam diyor “Seni istemiyorum kamu kurumunda” diye.

Muhalif kimliğim sebebiyle yanımda yöremde bir dayanışma ağı küçük de olsa var. Hiç yalnız hissetmedim kendimi, daha da güçlü hissettim. Fakat bu dayanışma ağına sahip olmayan çok fazla insan var, çok fazla kadın var. Memleketlerine dönmek durumunda kalmış, ekonomik özgürlüğü elinden alınmış, işleri elinden alınmış, çoluğu çocuğu olan, evlere kapanmış, kendi ailelerinden, çevrelerinden dışlanmış bir biçiminde, “Sen zaten teröristsin” denen kadınlar var. Başka hikayeler duyduk, mesela bir kadın eşiyile birlikte işten atılıyor, okumuş etmiş bir kadın, temizlik işçiliğine başlıyor. Sonrasında camdan düşüyor ve ölüyor. Daha trajikler var. Bir evlatlık çocuk sahiplenmiş bir aile. Kadın daha sonra işten atılıyor ve o çocuğu geri vermeyi düşünüyor. Emeklilik hakkını tamamen kaybetmiş kadınlar var. Yani yaşı gelmiş emekli olacakken KHK'ya eklenmiş, bütün haklarını kaybetmiş kadınlar var. Bu hikayeler etrafımda döndüğünde burada

bir tercih yapmam gerekiyordu. Ya kişisel hayatımı bir biçimle tekrar kurmak, ki bu da bir mücadeledir. Asla değersiz görmüyorum. Bu yapılabildi. Bir de direnmek. Ben bunu tercih ettim. Bu gücü de başka kadınlarla birlikte buldum. Bunu yaparken de zaten hep buraya gelen giden kadınlar etken oldular. Onlar da bunun oluşmasında, yeşermesinde, nasıl yapılması gerektiğinde hep fikir beyan ettiler. Hep yanımda olacaklar, oluyorlar. Kendileri gönüllü işler yapıyorlar etrafımda. Bloglar açıyorlar, paylaşımlar yapıyorlar, etrafa soruyorlar, soruşturuyorlar. Kendi gündemlerine alıyorlar bu işi, sahipleniyorlar.

Çünkü yapılan direniş KHK'lı kadınların mücadelesine dair bir şey. O yüzden aslında böyle bir tercih yapmak benimle birlikte birçok kadının zihninde olan şeyi burada benim sesli bir biçimde söylemem. İlk gün polis 3 kere uyardı. Müdahale etmek istedi. Şöyle dedi ilk başta, “Basın açıklaması yaptın, git.” Bunun karşısında “Ben orada açıkladım, hafta içi her gün 12.00 ile 18.00 arası burada olacağımı söyledim” dedim. Sonra geri çekildiler. İşte, “Buna izin veremeyiz” filan dediler. Ben de, “Ben zaten haksızlığa uğradığım için buradayım, eğer yasalarınız, yasaklarınız yine banaysa buyurun yapmanız gerekeni yapın. Bana akıl vermeyin” dedim. İkinci defa geldiler, “Peki Betül Hanım o zaman bu kadar uzun süre durmayın” dediler. Aynı şeyi söyledim. “Sizin yapmanız gereken bir şey varsa yapın. Ben burada durmaya devam edeceğim. Yine akıl veriyorsunuz” dedim. Üçüncü defa bu sefer “Tamam durun fakat slogan atmayın” dediler. Sloganlarımız “KHK'lara karşı kadınlar direnişte!”, “Yaşasın kadın dayanışması!” “Ben zaten sesimi duyurmak istediğim için buradayım, slogan atmıyacaksam ne yapacağım tam olarak, ayrıca buradaki insanların ağzını mı bantlayacağız? Biri coşkulu bir biçimde slogan atmaya başladığında ‘Pardon, yasak’ mı diyeceğiz? Burada olabildiğince fazla insana

sesimizi duyurmak, kamuoyu yaratmak gibi bir derdimiz var, tabii ki slogan atacağım” dedim. Orada kendi aralarında bir tartışma yaşandı. “Kadın haklı” falan diyorlar. “Ekmeğinden olmuş tabii ki bağıracağız” falan diyor polislerden bir kısmı. Bir kısmı “Yok, alalım” falan diyorlar. En nihayetinde gittiler ve slogan attık, halay çektik. Bu sabah (24 Ocak) öğlen 12.00'de sivil polisler vardı fakat ben şu an görmüyorum, kafelerde falan oturuyorlar anladığım kadarıyla. Sonuçta şu an için herhangi bir müdahaleleri yok. Olursa da yine aynı tarzımı devam ettireceğim, yani sözüm belli. Ben bir irade koyuyorum, karar beyan ediyorum, bunu yapacağım.

- Ankara'da da bir mücadele sürüyor, burada da başlamış oldu. Toplamda ihraçlarla ilgili çağrınız nedir?

- Ben tekil direnişlerin çok önemli olduğunu farkındayım. Bu benim yolda öğrendiğim bir şey. Benim böyle bir deneyimim hiç olmadı. Hakikaten yolda öğreniyorum, burada öğreniyorum. Burası hayatın mutfağı, burada çok insanlarla sohbet ederek, derdimi anlatarak, onları dinleyerek zihnim, ruhum başka türlü çalışıyor. Tekil direnişlerin her biri çok kıymetli. Bunları takip ediyorum, görüyorum. Nuriye'yi de biliyorum. Nuriye dün beni aradı zaten. Bir de kitlesel eylemlilikler var tabii. Bunların hepsi arasında bir dayanışma kurulabilir. Bunlar daha da büyütülebilirse, tekil direnişlerden öte bir şeye dönüştürülebilirse çok daha etkili olacağını düşünüyorum. O yüzden ben KHK ile atılan kadınları yanıma çağırıyorum. Yani bu benim direnişim değil. Benim hikayem değil, bizim hikayemiz. Burada bu alana giren herkes bu direnişin bir parçası. Gelen kadınlar bu işin sahibi. KHK'lı kadınlar bu direnişin sahibi. Ben sadece şu an onların da sesi oluyorum. Ama isterlerse kendi seslerini buradan duyurabilirler.

- En son gazetemiz aracılığıyla ne söylemek istersiniz?

- Başka yol yok artık, onu biliyorsun, görüyorsun. Direnmek dışında bir yol yok. Ve burası bu kadar çok baskının olduğu bir dönemde, karanlıkların üzerimize bindiği bir dönemde insanlara umut olan bir yer. Nefes aldıkları bir yer. Kadınların burada halaylar çektikleri, kahkahalar attıkları bir yer. Gelebilenler gelsin, hakikaten güçlenecekler, çok iyi hissedecekler.

İşine geldiğinde “milli irade!”

Anayasa değişikliği teklifinin mecliste kabul edilmesinin ardından Binali Yıldırım bir teşekkür konuşması yaptı. Bol bol “milli irade” vurgusunun yapıldığı konuşmada, “Milletimiz, Cumhuriyet tarihimiz boyunca da sandık her önüne geldiğinde işte o engin ferasetiyle aklıyla vicdaniyla istisnasız en doğru kararı verdi. Hiçbirimizin şüphesi olmasın millet en doğru kararı verecektir. Milletimiz sandığa gidecek; aklıyla, vicdaniyla oy kullanacak, Türkiye için en doğru tercihi yapacaktır. Milletin verdiği karar en isabetli karar olacaktır. Şüphesiz millet her şeyin en iyisini bilir” dedi.

Bu konuşmaya bakıldığında, sanki Türkiye’de demokratik hak ve özgürlükler güvence altında imiş, ülke insanı istediğini söylüyor, yazıyor, seçebiliyormuş havası var. İnsan sormadan edemiyor:

Madem ki “milletin” sandıktaki tercihi “en doğru” sayılıyor, 7 Haziran seçimlerinin sonuçlarına niye itibar edilmedi? Madem ki milletin kararı “en isabetli karar” sayılıyordu, neden 6 milyon Kürt seçmenin oyları bir çırpıda yok sayıldı, seçilmiş vekilleri, belediye başkanları tutuklandı, belediyelere kayyım atandı?

Madem ki, sandıktan çıkana saygı duyulacak, neden bu “milletin” bir parçası olan metal işçilerinin oylarıyla karar verdikleri grev kararı yasaklandı? Ya da bir başka örnek olarak, rektör seçimlerinde en çok oy alan rektörler atanmıyor da neden cumhurbaşkanının istediği atanıyor? Örnekler ve sorular çoğaltılabilir,

zira bu ülkede ne demokrasiden bahsedilebilir ne de hak ve özgürlüklerden. Onların “millet” dediği kendi oy depoları olarak gördükleri, binbir türlü aldatici araçla kendi iradelerini “millet iradesi” olarak kabul ettirebildikleri kesimlerdir. Tanıdıkları tek “irade” ise kendi çıkarlarına göre olanıdır.

Bugün sadece AKP iktidarının onayından geçen TV kanalları izlenebiliyor, gazeteler okunabiliyor. OHAL sayesinde toplantı, basın ve söz söyleme hakkı tümünden rafa kaldırıldı. Muhafız gazeteler kapanıyor, gazeteciler tutuklanıyor. Farklı görüşten söz söyleyen, eleştiren, bildiri dağıtan, afiş asan, kitap yazan ya da sosyal medya üzerinden paylaşım yapanlar türlü biçimlerde cezalandırılıyor. Bu ülke gerçekliğinde yalanlar gerçek haline sokuluyor, gerçekleri söylemek “terör” olarak adlandırılıyor. Muhafız her ses susturuluyor. Gelinek yerde 800

gazetecinin basın kartı iptal edildiği, 173 medya kuruluşunun kapatıldığı, dünyada tutuklu gazetecilerin yüzde 80’inin Türkiye’de olduğu, sosyal medya paylaşımları nedeniyle 17 bin kişi hakkında fezleke düzenlendiği, 45 bin kişinin sırada olduğu, 3500 kişinin yazdıklarından ötürü gözaltına alındığı, 1500 kişinin ise bundan dolayı tutuklandığı bir ortamda sandıktan çıkan sonuç ne denli “isabetli” olacaktır? Her şeyden önce, iktidardan farklı bir sonuca ne denli saygı duyulacaktır? Zira bu düzende, seçim sandıklarından çıkana riayet edilmediğini, saygı duyulmadığını 7 Haziran örneğinden biliyoruz. Diğer yandan ise seçim sisteminin güvenilirliğine dair de ciddi kaygılar vardır. SEÇSİS adlı sitemin güvenilirliği meçhuldür.

Bunların yanında, patlayan bombaların, artan devlet şiddetinin, baskı ve yasaklamaların gölgesinde, yalanları ger-

çek kılmak için “görevli” tayin edilenlerin devlet bütçesini sonuna kadar kullandığı bir ortamda “adil” ve “özgür” bir seçimden bahsedilemez. 12 Eylül döneminde yapılan seçimler ne denli demokratikse, OHAL döneminde yapılan da o kadar demokratik olacaktır.

BELİRLEYİCİ TEK İRADE SOKAKTAKİ İRADEDİR!

Seçimlerin gerçekten özgür iradeyi yansıtmamasının önündeki engel sadece Erdoğan ve AKP’si değil, kurulu düzenin kendisidir. Sömürü üzerine kurulu bu düzende sandık demokrasisinin aldaticılığı ortadadır. Bu düzende işçi ve emekçilerin gerçek iradesi ancak mücadele alanlarında ortaya çıkabilir. Her zaman için sandık sonuçları değil, sokakta-eylem alanlarında hak ve özgürlükler için gösterilen irade belirleyici olacaktır.

4 yeni KHK: 2 TV kapatıldı, 367 kişi ihraç edildi

Tayyip Erdoğan başkanlığında 2 Ocak’ta toplanan Bakanlar Kurulunca Anayasa’nın 121’inci maddesi ile 2935 Sayılı Olağanüstü Hal Kanunu’nun 4’üncü maddesine göre, alınan kararlar doğrultusunda hazırlanan 682, 683, 684 ve 685 sayılı KHK’lar, Resmi Gazete’nin 23 Ocak tarihli sayısında yayımlanarak yürürlüğe girdi.

685 Sayılı KHK ile “Terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti, aidiyeti, iltisakı veya bunlarla irtibatı olduğu gerekçesiyle başka bir idari işlem tesis edilmeksizin doğrudan kanun hükmünde kararname hükümleri ile tesis edilen işlemlere ilişkin başvuruları değerlendir-

mek ve karara bağlamak” bahanesiyle ‘Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu’ kuruldu.

Ayrıca 685 sayılı KHK’da, komisyonun, OHAL kapsamında doğrudan KHK’lar ile tesis edilen işlemler hakkında, kamu görevinden, meslekten veya görev yapılan teşkilattan çıkarma ya da ilişkin kesilmesi, öğrencilikle ilişkin kesilmesi, dernekler, vakıflar, sendika, federasyon ve konfederasyonlar, özel sağlık kuruluşları, özel öğretim kurumları, vakıf yükseköğretim kurumları, özel radyo ve televizyon kuruluşları, gazete ve dergiler, haber ajansları, yayınevleri ve dağıtım kanallarının kapatılması, emekli personelin rütbelerinin alınması gibi görev alanları yer aldı.

Komisyon, görevi kapsamında ih-

tiyaç duyduğu her türlü bilgi ve belgeyi, devlet sırlarına ilişkin ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, kamu kurum ve kuruluşları ile yargı mercilerinden talep edebilecek.

367 KİŞİ İHRAÇ EDİLDİ

683 Sayılı KHK ile çeşitli kamu kurumlarından 367 kişi ihraç edildi. Bu kişilere ayrıca herhangi bir tebligat yapılmayacak, haklarında özel kanun hükümlerine göre işlem tesis edilecek. Ayrıca bir daha kamu hizmetinde istihdam edilemeyecekler, kamu göreviyle ilgili tüm yetkileri düşecek. Bu kişilerin silah ruhsatları, gemi adamlığına ilişkin belgeleri ve pilot lisansları da iptal edilerek, oturdukları kamu konutları veya vakıf lojmanlarından da 15 gün içinde tahliye edilecekler. İhraç edilenler özel güvenlik şirketlerinin kurucusu, ortağı ve çalışanı olamayacak. Ayrıca pasaportları da iptal edilecek.

124 KİŞİ GÖREVİNE İADE EDİLDİ

KHK’da 124 kişi görevine iade edilirken, söz konusu personelden bu madenin yürürlük tarihinden itibaren 10 gün içinde göreve başlamayanlar “çekilmiş” sayılacak. Bu kapsamda, göreve başlayanlara da kamu görevinden çıkarıldıkları tarihten göreve başladıkları güne kadar geçen süreye tekabül eden mali ve sosyal hakları ödenecek. Bu kişiler, kamu görevinden çıkarılmalarından dolayı herhangi bir tazminat talebinde bulunamayacak.

2 TELEVİZYON KANALI KAPATILDI

683 Sayılı KHK ile Sivas Dijital Yayıncılık’a ait on4 ve Azermedia’ya ait İstanbul merkezli Kanal 12 televizyonları kapatıldı. Kapatılan özel televizyonlara ait olan taşınır ile her türlü mal varlığı, alacak ve haklar, belge ve evrak bedelsiz olarak Hazine’ye devredildi.

“Saltanat rejimi” uğruna yıkım dayatılıyor...

İşçi ve emekçilerin direnişi saraylar yıkar, saltanatlar çökertir

2016 yılı sona ererken dolar dört liraya dayanmış, enflasyon yükselmiş, temel tüketim maddelerinin fiyatları artmış, ekonomik kriz derinleşmeye başlamış, işsizlik had safhaya varmış, ülke iş cinayetlerinde dünya birincisi olmuş, patlayan bombalarla toplu kıyımlar yaygınlaşmış, sınır ötesinden tabutlar taşınıyordu...

İcraatlarıyla emekçiler için yaşamı çekilmez hale getiren AKP iktidarı, bu musibetleri ortadan kaldıran değil, daha da derinleştiren bir istikamette doludizgin gidiyor. Pişkinlikte sınır tanımayan bu iktidarın efendileri, halka karşı işledikleri bu ağır suçların hesabını vermek yerine kim olduğu bilinmeyen “dış güçleri” her şeyden sorumlu tutarak emekçilerin aklıyla alay ediyorlar.

***

Kapitalist sınıfları temsil eden AKP iktidarı, emekçileri din istismarcılığıyla sersemletip saltanatını güvence altına alma telaşındadır. Ne işsizlik ne yoksulluk ne pahalılık ne iş cinayetleri ne patlayan bombalar ne içine girdikleri savaş bataklığı... Bu musibetlerin hiçbiri, saray sefahtine düşkün bu zorbaların umurunda bile değil. Zira “her şey sarayın saltanatı için, gerisi teferruatır” zihniyetiyle hareket ediyorlar.

Saraylar onların, saltanat onların, ancak yıkıp döktükleri, yağmalayıp yuttukları her şeyin bedelini de işçi sınıfıyla emekçilere ödetmek istiyorlar. Din istismarcısı, ırkçı, mezhepçi olan bu Ortaçağ artığı zihniyetin temsilcileri, kendilerine “Tanrı'nın yüce kulları” payesi biçerken, emekçilere “uysal köleler sürüsü” muamelesi yapıyor. Enflasyon bu kadar yüksekken, zamlar birbirini izlerken, ekonomik kriz derinleşirken işçiye 1404 lira ücreti reva gören, hak arayan metal işçilerinin ise grevini yasaklayan AKP şefleri, sadece kendilerine tahsis ettikleri zırhlı araçlarla mefruşat için bütçeden milyar-

larca lirayı çarçur etmekte beis görmüyorlar.

***

Düşük ücrete, işsizliğe, sefalete mahkum edilenler, iş cinayetlerine kurban gidenler, patlayan bombalarla parçalananlar, sınır ötesinden tabutlarda taşınanların çocukları değil. Onlar lüks mefruşatlarla döşenmiş saraylarında, zırhlı araçlarında güven içindeler. Hal böyleyken, sefiş yaşamlarının bekası için utanıp sıkılmadan da emekçilere “şehit olun ey families” diye vaaz veriyorlar.

***

İktidar ellerinde. Emekçilerin ürettiği artı-değerin yağmasından aldıkları paylarla devasa bir sermayeye sahipler. Zorbalar, pişkinler, riyakarlar... Tetikçilerden oluşturulan bir medya ordusuna da hükmediyorlar. Fakat tüm bunlara rağmen korkuyorlar. Çünkü gayri meşrular, suç dosyaları kabarık. İşçi sınıfıyla emekçilerin dayatılan köleliğe uzun süre boyun eğmeyeceğini biliyorlar. Bundan dolayı kendilerine biat etmeyenleri hapsilere dolduruyor, işçi sınıfının hak arama eylemlerini yasaklıyor, etnik,

dinsel, mezhepsel ayrımları kışkırtarak emekçileri “birbiriyle didişen köleler sürüsü” haline getirmek için ellerinden geleni artlarına koymuyorlar.

***

Onlar mülk sahibi kapitalist sınıfları temsil ediyorlar. Saltanat hırsı, gözü doymazlık, zorbalık, riyakarlık karakteristik özellikleridir. Yani kendilerine yakışanı, kendilerinden bekleneni yapıyorlar.

Bu koşullarda gerekli olan, işçi sınıfı ile emekçilerin de kendilerine yakışanı yapabilmek için seferber olmalarıdır. Bunun yolu yapay ayrımları elinin tersiyle kenara itmekten, sınıf kardeşliği temelinde örgütlenmekten ve bu birliğe dayanarak meşru temelde kitlesel bir direniş yükseltmekten geçiyor.

Hiçbir onurlu işçi ve emekçi saray sefişlerine kul olmayı kabul etmemeli, musibetleri daha da derinleştirmekten çekinmeyen bu saltanat heveslilerinden hesap sormak için mücadeleye katılmalıdır.

Unutulmamalıdır ki, ancak işçi sınıfıyla emekçiler birleşip direndiklerinde saraylar yıkılır, saltanatlar çöker!

Kirli savaş: Yasaklar ve saldırılar sürüyor

Türk sermaye devleti Kürt halkına yönelik kirli savaşı ve saldırılarını sürdürüyor.

20 Ocak'ta HDP Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran gözaltına alındı. Ankara İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürülerek ifadesi alınan HDP'li vekil, öğle saatlerinde serbest bırakıldı. Batman'ın Sason ilçesinde Eylül 2015 tarihinde çıkan çatışmaya karşı yapılan canlı kalkan eylemi hakkında açılan soruşturma kapsamında HDP'li vekilin gözaltına alındığı belirtildi.

Adıyaman'da 12 Ocak tarihinde uygulamaya konan “özel güvenlik bölgesi” içerisinde bulunan Akçalı Köyü'ne baskınlar yapılarak 6 kişi gözaltına alındı.

Önce de Akçalı kırsalında F-16 savaş uçakları ile bombardıman gerçekleştirilmiş, ardından asker ve polislerle bölgede terör estirmişti.

Mardin'de ise Artuklu ilçesine bağlı Sulak Köyü'nde askerler saldırıya geçti. Mardin Valiliği tarafından da “sokağa çıkma yasağı” ilan edildiği duyuruldu. Yasağın 21 Ocak 19.00 itibarıyla uygulanmaya başlanarak ikinci bir duyuruya kadar devam edeceği ifade edildi. Saldırıda PKK'li olduğu iddia edilen bir kişinin hayatını kaybettiği bildirildi.

Beşiktaş'taki saldırı ardından ülke genelinde HDP'ye yönelik gözaltı terörü estiren sermaye devleti Manisa'da da HDP'li yöneticileri gözaltına almış, gözaltıların bir kısmı 9 Ocak tarihinde adli kontrol şartıyla serbest bırakılmıştı. Manisa ilçe örgütleri eşbaşkanları ve yöneticilerinin aralarında olduğu 6 kişi savcılığın talimatıyla bir kez daha gözaltına alınarak tutuklandı.

Doğubeyazıt Belediye Eşbaşkanları Rohat Özbay ve Zelal Tekdemir de gözaltına alındı. Ağrı'da Tutak Belediye Eşbaşkanı'nın da aralarında olduğu 45'e yakın kişi 23 Ocak'ta gözaltına alındı. 22 Ocak'ta da Van'ın Başkale Belediyesi'ne kayyım atıldı.

“Yeni” anayasa meclisten geçti, referanduma sunulacak

Dinci-gerici AKP iktidarının sunduğu 18 maddelik “başkanlık anayasası” meclis genel kurulunda yapılan ikinci tur oylamada kabul edildi.

Görüşmelerin ikinci turunda tek tek maddelerin oylanmasının ardından teklifin tümü üzerine oylama yapıldı. Genel oylamada 339 kabul oyunun çıkmasıyla, teklif referandum sınırında kabul edildi. Tayyip Erdoğan'ın onaylamasının ardından, teklif referanduma sunulacak.

Teklifin ikinci turda kabul edilmesinin

ardından meclis kürsüsünde konuşma yapan Başbakan Binali Yıldırım, referandumu işaret ederek “milli irade” demagogisi yaptı. Yıldırım şunları söyledi:

“Engin feraseti olan bu milletin ferdi olmak gurur vesilesidir. 23 Nisan 1920'de yüce meclisi kurdu. Kahramanca kurtuluş mücadelesi verdi. İstiklalini kendisi kazandı. 1923'te Cumhuriyet'i ilan etti, sahip çıktı, korudu, kolladı, büyüterek bugünlere getirdi. 15 Temmuz gecesi bu necip millet gazi meclisiyle birlikte hükü-

metini, devletini, ülkesini, canı pahasına korudu, dünyanın hayranlığını kazandı. Cumhuriyet tarihimiz boyunca da sandık her önüne geldiğinde işte o engin ferasetiyle aklıyla vicdaniyle istisnasız en doğru kararı verdi. Hiçbirimizin şüphesi olmasın millet en doğru kararı verecektir. Milletimiz sandığa gidecek, aklıyla, vicdaniyle oy kullanacak; Türkiye için en doğru tercihi yapacaktır. Milletin vereceği karar en isabetli karar olacaktır. Millet her şeyin en iyisini bilendir.”

20. yüzyılın ilk “toplama kampı”, Almanya’ya tazminat davası...

Namibya yerlilerinin ayaklanması: August Bebel ve Sosyal Demokrasi’nin tutumu!

A. Eren

Ocak ayının ilk haftasında ABD’de yaşayan Namibya yerlileri, 1900’lerin başında atalarına soykırım yaptığı gerekçesiyle Alman devletine dava açtı. Almanya, 1900’lerin başında Güneybatı Afrika ülkesi Namibya’da Herero ve Nama yerlilerinin katledilmesinden dolayı Temmuz ayında özür dilemişti.

Almanya yaşananları soykırım olarak kabul etmesinin ardından Namibya hükümeti ile ortak çalışma da yürütmüştü. Ancak Almanya’nın tazminat ödemeye başından itibaren sıcak bakmaması ve yardımlara ilişkin verilen vaatlerin yerine getirilmemesinden dolayı, olay ABD’de mahkemeye taşındı. Almanya tazminat yerine ekonomik destek ve mali kolaylıklar sağlayacağını duyurmuştu. Soykırım gerekçe gösterilerek verilecek tazminat diğer sömürgeci ülkeleri de yakından ilgilendirdiği için, tazminat sorunu Almanya’yı aşan ve uluslararası boyutu olan bir konu. Kabullenmesi bu açıdan bütün emperyalist sömürge güçleri için farklı ekonomik-mali ve politik sonuçlar yaratacaktır. Dolayısıyla bu temelde tazminat ödenmesini kabullenmesi imkansız. Zira bugün “demokrasinin beşiği” olmakla övünen bütün bu sömürgeci güçler aynı katliamcı-soykırımcı geçmişe sahip.

Ataları soykırım mağduru olan Herero ve Nama yerlilerinin Almanya’ya açtıkları davanın avukatı Ken McCallion yaptığı açıklamada, “Almanya tarafından Namibya’da doğrudan zarar gören yerli topluluklara yapılması öngörülen yardımların hiçbir güvencesi ya da denetimi yok” diyerek, açılan davanın zorunluluğu üzerinde durdu.

20. YÜZYILIN İLK SOYKIRIMI

Alman sermayesi tarih sahnesine geç bir tarihte çıktı. Bu açıdan da acımasız ve saldırganı, yayılcı ve çok hırslıydı. 1871 yılında Reich kurulduğunda, İngiltere, Holanda, Fransa ve diğer sömürge güçleri Asya ve Afrika kıtası sömürgelerini kendi aralarında paylaşmış, etki alanlarını militarizmle denetlemekteydiler. 19. yüzyılın sonunda Alman emperyalist burjuvazisi her türlü yöntemi kullanarak ucuz işgücüne, bölgenin ham maddelerine hükmetmek istiyordu.

Bu temelde Hristiyan misyonerler öncü rolünü oynuyordu. Güneybatı Afrika (bugünkü Namibya) hedef olarak seçilmişti. Burada yaşayan yerli halk

Nama ve Hererolar önce misyonerler tarafından, sonra da Alman sömürge güçleri tarafından “uygarlık” için eğitilme nesnesi olarak işlev görmeye başlamıştı. Misyoner gruplar ticareti yayan, hristiyanlaştırma adına köle edinen sömürgeci güçlerin en temel dayanaklarıydı. Ki bu “misyonerleri yerlilerin saldırısından kurtarmak” gerekçesiyle militarizme başvurmak, “doğal” bir politika olarak sürekli gündemde kalmıştır.

1884 yılı, Alman sömürge gücünün “Güneybatı Afrika” tarihinin başlangıcıdır. Reichskanzler (imparatorluk başbakanı) Bismarck o yıl sömürge sorununu seçim kampanyasının ana teması yaparak, Namibya’da “Alman azınlığın” haklarını korumak gerekçesiyle askeri güçlerini sahaya sürdü. Tam da bu dönemde Kongo, emperyalist sömürgeci güçler arasında bir paylaşım ve güç kullanma sahasına dönüşmüştü. Almanya, Güneybatı Afrika’yı kıtaya yayılmak için stratejik bir konumda görüyor ve bütün hazırlıklarını bu stratejiye endekli ele alıyordu. Bismarck’ın inisiyatifiyle, Avrupa’nın sömürgeci güçleri, Osmanlı İmparatorluğu ve ABD’nin katılımıyla 1884 yılında yapılan Berlin Konferansı’nda, kıtanın paylaşımı konusunda izlenecek yol istişare edildi. Almanya bu konferansta Togo, Kamerun ve bugünkü adıyla Namibya üzerinde “doğal hak” iddiasını ilan etti.

1900 yıllarında Alman sömürge güçleri yerli halkın topraklarını zorla işgal ederek, sömürge yönetiminin denetimine alıyor, misyonerlerin yardımıyla Alman yerleşim kolonilerini oluşturuyordu. Yerli Hereo halkının itirazları, şikayet ve çağrılarını, çektikleri acılar ve katliamlar

umursanmayarak, bu tepkiler sömürge yönetimi tarafından şiddetle susturuldu, bastırıldı. 12 Ocak 1904 yılında Herero yerli halkı hiç beklenmedik şekilde silaha başvurarak sömürgecilere karşı ayaklandı.

18 Ocak’ta yeni Reichskanzler von Bülow ek “sömürge bütçesi” için, Namibya’daki Alman azınlığın ve yerleşim kolonilerinin “teröristlerden korunması” argümanı ile askeri gücüne takviye için Reichstag’a bir karar taslağı sundu. Von Bülow’un talebi Reichstag tarafından kabul edildi. Sadece 6 bin silahı olan -silahların çoğu el yapımı taş, sopa ve mızraklardan oluşmaktaydı- Herero yerlilerine karşı Alman sömürge gücü 12 bin özel elit askeri gücüyle, bir generalin kumandası altında harekete geçti. Çöle kaçmış yaşlı, kadın, çocuk 50-60 bin insan kelimenin tek anlamıyla hunharca tek tek katledildiler. Sömürge güçleri, yerlilerin bir daha “ayaklanmayı akıllarından geçirmemesi” anlayışıyla, tarihin en kanlı katliamını gerçekleştirdiler. Kaiser Wilhelm II. ve Reichskanzler Bernhard Fürst von Bülow, General Trotha’ya bir toplama kampı inşa edilmesini ve Herero halkından geriye kalan “kadın ve erkek esirlerin ayırım gözetmeksizin bir kampta toplanmasını” buyurdular. General Trotha, üzerinde G.H. (Gefangene Hereros-Herero esirleri) harflerinin yazıldığı bir künyenin kampa doldurulanların boyunlarına asıldığını belirtmektedir. Mayıs 1905’te 9 bin kadın, çocuk ve yaşlı erkek bu toplama kampında esir tutulmaktaydı. “Sivil” Sömürge Valisi Friedrich von Lindequist şöyle diyordu: “Herero savaş esirlerinin bu sürede (toplama kampı süresi içinde) çalışma disiplini için eğitilmeleri bunlar

için oldukça şifalıdır, hatta bir talih sayılır.”

Sömürge güçlerinin ayak basmadığı dönemde sayıları 97 bin kişi olarak belirlenen Herero yerlileri, 1908 yılına gelindiğinde “Alman-Güneybatı Afrika”nda 16 bin 360 kişiden ibaret kalmışlardı. Hereroların çoğunluğu çöllerde susuz bırakılarak, kavurucu sıcaklar altında vahşice ölüme terk edildiler. Sömürgecilerin bu vahşetle yaratmak istedikleri etki kısa süre içinde ters tepti.

Diğer yerli halk Namalar Ekim 1904 yılında işgal gücüne karşı ayaklandılar. Namalar Herero halkının yaptığı hatayı tekrarlamadılar. Toplu ayaklanma yerine partizan savaşıyla (tarihte ilk partizan savaşı olarak bilinir) Alman sömürge gücüne önemli oranda kayıplar verdirdiler. Önderleri Hendrik Witboi 29 Ekim 1905’te katledilmesine rağmen, bu partizan savaşı Mart 1908 yılına kadar devam etti.

1904 YILI, “ULUSLARARASI SORUNLAR” VE SPD

1904-1905 yılları ve sonrası dünya çapında emperyalist güçler arasındaki çatışmaların artışına ve Almanya tarihinin en kapsamlı işçi eylemlerinin, grevlerinin yaşanmasına sahne oldu. 1905’te Almanya ve diğer büyük sömürge güçleri arasında “Fas krizi” yaşanmaktaydı. 1905 Rus Devrimi kitlesel grevlerin ve işçi konseylerinin bütün açıklığıyla etkisini ortaya koyduğu bir yıldır. İran, Türkiye ve Çin’de feodal toplumsal yapıların derinden sarsıldığı ve bir yandan Afganistan, Hindistan, Endonezya’da, diğer taraftan Latin Amerika’da anti-emperyalist ulusal

kurtuluş hareketlerinin geliştiği bir dönemdir bu. Sosyalistler dünyada değişen bu yeni duruma uygun kendi tutumlarını yeniden değerlendirmek durumundaydılar.

August Bebel ve Paul Singer'in liderliğindeki Sosyal Demokrat Parti için, emperyalizmin dünya çapında egemen toplumsal sistem olduğu, sınıflar mücadelesinin yeni boyut ve ivme kazandığı bir dönemde, partinin strateji ve taktiğinin yeniden değerlendirilmesi ve diğer benzeri sorunlara yeni yanıtların verilmesi ihtiyaç haline gelmişti. Tam da 1904'te Herero halkının Alman emperyalist sömürgecileri tarafından bastırılması, partinin somut tutum alması gereken ilk "uluslararası sorunu" olarak kendini dayatmış bulunuyordu.

Reichskanzler Bülow, Ocak ayının başında, sözde Alman azınlığını koruma gerekçesi ile, gerçekte ise Herero halkının direnişini bastırmak amacıyla kendi işgal güçlerine takviye olarak 3 milyon mark bir ek sömürge bütçesi için parlamento tasarı sundu. Agust Bebel, 1903 yılında partinin aldığı her türlü sömürgeci politika ve askeri güce karşı mücadele kararına karşı, fraksiyon (parlamento grubu) içinde farklı yaklaşım ve değerlendirmelerin olduğunu ve bu konuda sert tartışmaların yaşandığını paylaşır.

Herero ayaklanmasına karşı görülecek olan "sömürge bütçesine" ilişkin yapılan fraksiyon oturumunda daha sonra "çok sert tartışmaların" yapıldığı raporlara da geçmiştir. "Alman azınlığın yüz yüze kaldığı katliamlara" sessiz kalmamak gerekçesiyle Bebel'in de dahil olduğu fraksiyonun çoğunluğu "çekimser oyu" kullanarak, bütçenin onaylanmasına örtülü destek sunar. Zira tam da 1900'lerin başından itibaren burjuvazi, Alman halkını bir sosyal-şovenist mobilizasyona hazırlamak, bu saldırgan yayılcı militarist politikaya destek kazanmak amacıyla, burjuvazinin özel sömürge dernekleri aracılığıyla yaygın şekilde propaganda yürütüyordu. Zehirlenmiş bir toplumsal atmosferde, SPD'nin net tutum alması işçi hareketi açısından hayati öneme sahipti. Fakat kamuoyuna karşı "Parlamento Fraksiyonunun Birliği"nin vurgulanması daha önemseniyordu ve öyle de yapıldı.

A. Bebel, konunun görüşüldüğü oturumda sosyal demokrasinin sömürge sorununa karşı ilkesel tutumunun değişmediğini vurgulasa da, SPD parlamento fraksiyonunun bu tutumu parti tabanında yüksek sesle ifade edilen tepki ve eleştirilere, sert çıkışlara neden oldu. Partinin birçok yayını bu kararı teşhir ederek, sosyal demokrasinin kapitalist sömürge ve işgalci politikaları destekleyici tutumunun kabul edilemeyeceğini vurgulayarak, bu tutumun bir an önce değiştirilmesini talep ettiler. Birçok bölgede yapılan toplantılarda art arda alınan kararlarla, sosyal demokrat fraksiyona karşı bayrak açtılar. Şubat ayında 2 bin

500 kişinin hazır bulunduğu bir toplantıda konuşma yapan A. Bebel, parlamento gelecekte ikinci bütçe taslağını kesinlikle reddedeceklerini vurgulayarak, hatanın düzeltileceğini vadetti. Nitekim aynı yılın Mart ayında Bülow ikinci kez "Alman azınlığını korumak", Herero yerlilerinin "terörünü" bastırmak amacıyla "sömürge bütçesi" için 7 milyon mark yeni destek talebinde bulundu.

17 Mart'ta fraksiyon bu kez hayır oyu kullanırken, A. Bebel Alman güçlerinin Herero halkının haklı ayaklanmasını bastırarak barbar işgal ve terörünü teşhir eden ajitatif bir konuşma yaptı. Parti tabanının baskısı karşısında fraksiyonun aldığı bu yeni tutum, ilkesel bir yönelim olmaktan öte, parti içinde izole olmaktan kurtulmanın tek yolu. A. Bebel'in, parti tabanının gücünü arkasında görmesi, fraksiyonun içinde ağırlıklı olan oportünist kesime daha net tutum almasını kolaylaştırdı.

Şubat ayında Asya üzerinde paylaşım rekabeti sonucu Rusya ve Japonya arasında başlayan savaş sosyal demokratları yeni bir sorunla yüzleştirdi. A. Bebel Alman egemen güçlerine çağrıda bulunarak, -savaşın iki rakip güç arasında kimin kazanacağı sonucu açık olmasına karşın- Rusya lehine olacak her türlü destekten kaçınmaları uyarısında bulunuyordu. Marx ve Engels'in Avrupa burjuva devrimlerine karşı Rus Çarlığı'nı Ortaçağ gericiliğinin kalesi ve bu devrimlerin en büyük engeli olarak değerlendirmeleri, hala A. Bebel için geçerli argümandı. İki emperyalist güç arasındaki paylaşım savaşında birine destek sunulmaması uyarısında bulunuyordu.

Paylaşım savaşı sahnesine çıkmakta geç kalan Alman emperyalist güçlerinin, sosyal demokrat hareketi "vatan hainliği", "vatansızlar" vb. gibi propagandalarla sistematik bir şekilde topluma lanse etmesi de etkili olmaktaydı. Hâlâ eski, serbest kapitalist dönemin uluslararası güç dengeleri, haklı ve haksız savaşlar, saldırı ve savunma kategorileri içinde politik, taktik ve ilkesel tutum belirlemeye çalışan sosyal demokratlar, kaçınılmaz olarak kendi burjuvazilerine doğrudan saldıran, teşhir eden, olası bir savaşta yenilgisi için çalışan bir tutumdan kaçınmaktaydılar.

Bu şovenist histeri ve "vatansızlar", "vatan hainliği" suçlamasının karşısında A. Bebel'in 7 Mart 1904'te Reichstag'da yaptığı konuşma, Nolte ve diğer sosyal-şovenistler tarafından, daha sonraki süreçlerde Bebel ve sol sosyal demokratlara karşı sürekli kullanılacaktır.

Zira A. Bebel kendisine ayak bağı olacak şu konuşmayı yapacaktır: "Beyefendiler biz olmadan gelecekte hiçbir başarılı savaşı sürdüremezsiniz. Bizim desteğimiz olmadan bir şey yapamazsınız. Bir daha fazlasını söylüyorum: bir savaşın içine itilirse ... ve bu bir saldırı savaşıysa ve Almanya'nın hayatı söz konusuysa -size söz veriyorum- son bireye

kadar, içimizde en yaşlısı olmak üzere silahını omuzuna alarak topraklarımızı savunmak, en çok bizim istediğimizdir. ... Bir parça toprak almaya çalışan her çabaya bütün gücümüzle son nefese kadar karşı çıkacağız. 'Çok güzel' diye araya giriyorsunuz, siz o yukarıdakiler. Güzel ya da güzel görmeyin, bunu bir daha vurguluyorum, sizin hatırınız için savaşıyoruz." (A. Bebel, Werke, Band 2, s.122-299)

A. Bebel'in bu konuşması Alman emperyalist güçler tarafından sıkça şovenist, yayılcı ve saldırgan emelleri için etkili şekilde kullanıldı. Prusya-Alman militarizminin düşmanı olan Bebel'in yeni koşullarda yaptığı bu değerlendirme, diğer sosyal demokrat partiler arasında şaşkınlığa yol açtı. Birçok parti lideri, otorite olan A. Bebel'in bu çıkışını anlayamıyordu. Alman sosyal demokrat hareketin, sömürge ve "anayurt" konularında başından itibaren enternasyonalist olmayan, şoven, ulusalçı bir politika ve ideolojinin etkisinde oldukları yapılan tartışmalara bakıldığında net bir şekilde görülmektedir.

SPD ALMAN SÖMÜRGEÇİLİĞİNİ NASIL DEĞERLENDİRİYORDU?

Sömürge sorununun Sosyalist Enternasyonal'in 1907 Stuttgart Kongresi'nde gündeme alınmasının temel nedenlerinden biri de Herero ayaklanmasının vahşice bastırılması karşısında Alman sosyal demokratların yalpalamaları ve enerjik bir şekilde karşı çıkmalarıydı.

Parlamento fraksiyonu tarafından Aralık 1906'da seçmene yönelik yapılan açıklamada şöyle denilmektedir: "Alman sömürgeleri verilen kurbanlar ve Alman göçmenlerine yeni bir hayat sunmada bazı istisnalar dışında fayda sağlamamaktadır. ... Bunu üç yıl süren 'Güneybatı Afrika' (bugünkü Namibya) göstermiştir." (Vorwärt, 16 Aralık 1906)

Yukardaki açıklamadan anlaşıldığı gibi sosyal demokrasi sömürge sorununu ulusalçı bir yaklaşımla, fayda ve zarar ikilemi içinde değerlendiriyordu. Ve seçmenleri kolonyalizme karşı ikna etmek için şu sözlere yer veriliyordu: "Bizler Alman sömürgelerinde Almanya'nın güçlendiğini değil, zayıfladığını görüyoruz." (agy.)

Sömürge sorununun yeniden değerlendirilmesi gerektiği üzerinde duran SPD, "Biz yabancı, geri kalmış halkları dürüst olarak eğitmek, öğretmek ... kendi doğalarına uygun bütün kültürel kazanımlara sevk etmek için sürdürülen sömürge politikasıyla, yerlileri baskı altına alan, ezen, hatta yok eden ... sömürge politikası arasında ayırım yapmaktayız" (agy.) gibi bir politika güdüyordu.

Bu açıklamada ortaya konulan yaklaşım sosyalizmin ve bütün II. Enternasyonal kongrelerinde alınmış kararların, Marksizm'in temel ilkelerinin

tam tersini oluşturmaktadır. "Dünyanın bütün proleterleri birleşin" çağrısını bayraklaştırmış bir siyasal hareketin, insanlara "düşük" ve "yüksek kültürlü" ayrımı üzerinden yaklaşması sosyal-şovenizmin en temel karakteristiği olmuştur. Sömürge misyonerlerinin de her dönemde, "geri kalmış yerlileri" uygarlaştırma adına her türlü vahşete başvurdukları bilinmektedir.

SPD için Alman halkının refahı, proletaryanın enternasyonal dayanışmasının önüne geçmiş bulunuyordu. Bu eğilimin I. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nda doğrudan emperyalist Alman burjuvazisinden yana tutum almak şeklinde billurlaşması, SPD'nin sosyal şoven bir parti konumuna evrimleşmesini tamamladığının en net ifadesi olmuştur.

Sömürge sorununa aynı yaklaşım, dolayısıyla şovenizme evrim süreci diğer sosyal demokrat partiler içinde de yaşanmıştır. 1910 ve 1919 arası dönemde bu partilerin çoğu, SPD'ninkine benzer gerekçelerle kendi ülkelerinin emperyalist sömürge gücüyle işbirliğine gitmişlerdir.

Sömürge sorununun tartışıldığı 1907 Stuttgart Kongresi bütün bu "şovenist" eğilimleri bir yanıyla ortaya çıkardı. Sömürge komisyonunun çoğunluğu ve başkanlık eden Bernstein, David ve Hollandalı Van Kol, "ilkesel olarak sömürge politikasının reddedilmemesi" gerektiğini, sömürge politikasının "sosyalist rejimler altında bir uygarlık rolü üslenebileceğini" ileri sürdüler. Karl Kautsky II. Enternasyonal üzerindeki bütün ağırlığını ortaya koyduktan sonra, sömürge yanlısı 108 delegenin oyuna karşı 127 oyla bu karar taslağı reddedildi. 10 delege ise bu konuda çekimser oy kullanmıştı. 3. Enternasyonal'in 1. Kongresi'nde konuşan Zinovyev, Stuttgart'ta bulunan delegelerin büyük çoğunluğunun Bernstein'ı, yani sömürgeçiliği bir zaruriyet gören, meşrulaştıran "sömürgeler taslağını" desteklemeye, sosyal-şovenist bir pozisyon almaya hazır olduklarını; Rus, Sırp ve Bulgar delegelerinin karşı çıkmaları sonucu taslağın reddedildiğini söyler.

Oylama sonucunun da gösterdiği gibi, bu zafer sadece kağıt üzerindeydi. II. Enternasyonal içinde oportünizmin zafer kazandığı, sömürge ve emperyalist savaşa karşı yaklaşımda ortaya çıkmıştı.

Devrimci işçi hareketi Ekim Devrimi'nin zaferi ve III. Enternasyonal'in kuruluşuyla oportünizmi yenilgiye uğrattı. Herero ayaklanması ve devrimci işçi hareketinin bu somut sorunlara karşı tutumu, Ekim Devrimi'nin 100. yılı dolayısıyla özel bir güncelliğe sahipti.

Sosyal-şovenizmin etkisinden kurtulamayan, enternasyonalist bir ideolojik ve politik bilinçle eğitilmemiş bir proletaryanın başarılı bir devrim gerçekleştirilmesi mümkün değildir. Ekim Devrimi'nin başarısı bu gerçeği çarpıcı şekilde göstermiştir.

Donald Trump yeni dönemin yeni yüzüdür

D. Yusuf

Donald Trump başkanlığı nihayet resmen devraldı. Ancak "öngörülemeyen" olarak nitelenen kişiliği, ülke ve dünya siyasetine ilişkin kimi açıklamaları nedeniyle, başkanlığı hala yoğun biçimde tartışılıyor.

Trump, seçim kampanyası sırasında, Amerika'nın ve Amerika halkının tüm sıkıntılarının, verili yerleşik düzenden ve yerleşik kurumlardan kaynaklandığını dile getirmiş, başkanlık yarışını kazanırsa eğer, bu "yerleşik düzene ve kurumlara savaş açacağını" belirtmişti. O kadar ki, Amerikan halkına, kimi politik yorumcuların deyimi ile adeta bir tür "siyasal devrim" vadeliyordu.

Hiç kuşkusuz bu sözlerin bir ciddiyeti yoktu ve zaten gerçek yaşamda bir karşılığı olmadığı da çok çabuk görüldü. Trump başkanlığı devralır almaz ilk işi, seçimlerde kendisinin Rusya'nın desteğini aldığını ve hâlâ Putin'in etkisinde olduğunu içeren bir raporu ortalığa saçarak, kendisi hakkındaki tartışmaları iyice alevlendiren, kendisi ile ilgili kuşku ve güvensizlikleri daha bir arttıran CIA'yı ziyaret etmek oldu.

Trump tüm seçim kampanyası sürecinde ve son olarak başkanlığı devraldığı tören sırasında burjuva medya ile sert polemikler yürüttü. Ne var ki bu da uzun sürmedi. İkinci adımı, kirli burjuva medyası ile arayışa düzeltmesi oldu. Daha dün kadar Trump hakkında yıpratıcı kampanyalar yürüten burjuva medya şimdi Trump'ın kabine üyelerinin, Amerikan burjuvazisine sadakatlerini bildiren, ABD'nin stratejik çıkarlarını esas alacaklarını dile getiren mesajlarını yayınlıyor.

Trump her vesile ile, esas olarak Avrupa'nın güvenliği ni sağladığı halde, bugüne dek NATO'nun yükünün büyük bölümünü ABD'nin omuzladığını dile getirdi. Halbuki, NATO Avrupa'da konuşlansa da her daim ABD'nin emrinde bir saldırı ve savaş aygıtı olarak iş görmüştü. Trump ve ekibi ilk günden itibaren bunu da hatırladı(!) ABD Savunma Bakanı James Mattis, NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg'le yaptığı telefon görüşmesinde, "NATO'nun ABD için çok önemli olduğunu ve Washington'un ittifaka bağlılığını koru-

yacağı" bildirdi. Devamla, ortak değerlere vurgu yapıp, bu değerleri savunmanın Avrupa'da başladığını vurguladı.

Bütün bunlar şaşılacak şeyler değildir. Trump'ın kendisine özgü bir kişiliği elbette ki vardır. Burjuvazinin kimi öğeleriyle daha yakın ilişkileri de vardır. Kişisel arzuları, çıkarları ve hedeflerinin varlığı da kabul edilebilir. Ancak, bunlar nüanslardır ve esası belirlemez. Nihayetinde aslolan toplam olarak Amerikan burjuvazisinin en büyük tekel ve devletinin stratejik çıkarları ve hedefleridir. Aslolan kurulu düzendir ve onun CIA ve FBI'sı da dahil yerleşik kurumlarıdır, NATO denen saldırı ve savaş aygıtlarıdır.

Trump Amerika'nın büyük burjuvazisinin temsilcisidir. Onların stratejik çıkarlarını koruması ve güvenceye alması için başkan seçilmiştir. Yani o yerleşik düzenin adamıdır. Yerleşik değerlere ve kurumlara yemin ederek başkanlığı devralmıştır. Dolayısıyla, Trump'ın bunlara savaş açacağını dile getirdiği sözler boş bir söz kalıbından ibarettir. Böyle olduğu da daha ilk icraatları ile anlaşılabilir bulunmaktadır.

Trump kimdir? Kimin/hangi sınıftan

temsilcisidir? Onu kimler öne sürmüştür, arkasında hangi güçler vardır? Trump hangi koşulların ürünüdür? Daha da önemlisi, içinde bulunduğumuz dönem nasıl bir dönemdir? Bu dönemi karakterize eden olgular nelerdir? Bu dönemin öne çıkardığı partiler, programlar, kabineler ve figürler hangileridir? Asıl ihtiyaç bu sorulara cevap vermektir. Trump kişiliği ancak ve ancak böyle yerli yerine oturtulabilir.

YENİ DÖNEM: HER YERDE BENZER KOŞULLAR VE BENZER SORUNLAR

Dönem, komünistlerin erken bir tarihte "bunalımlar, savaşlar ve devrimler dönemi" olarak tanımladığı yeni bir dönemdir. Emperyalist-kapitalist sistem yeniden çok kapsamlı, çok derin, çok şiddetli ve yılların birikimine dayalı, çok yönlü bir krizin içinde debelenmektedir. Her yerde benzer koşullar var. Her yerde işbaşına gelen ya da getirilen tüm hükümetler, birer sosyal yıkım ve savaş hükümetidir ve sürekli olarak kriz politikalarına başvurumaktadırlar. Her defasında biri diğerinden acımasız sosyal yıkım paketlerinde ifadesini bulmaktadır. Kemer sıkma paketlerinin ardı arkası kesilmiyor. En ünlü ve en büyük fabrikalar dahi kapatılıyor. Sermaye içeride yatırım yapmıyor, tam tersine, işçi ücretlerinin çok ama çok düşük olduğu, vergiden muaf tutulduğu eski Doğu Bloku ülkelerine ve işçi maliyetinin çok düşük olduğu yerlere kaçıyor. Her yerde İkinci Emperyalist Paylaşım

Savaşı yıllarını katlayan düzeyde büyük bir işsizlik var. Yokluk ve yoksulluk bir diğer can yakıcı sorun olarak öne çıkıyor. Servet-sefalet kutuplaşması korkunç boyutlar kazanıyor. Toplum -Amerika'daki Wall Street işgücülerinin popüler deyimi ile- %1 ve %99 olarak saflaşıyor.

Öte yandan dönem aynı zamanda bir gerici dönemdir. Düne kadar az çok burjuva demokrasinin egemen olduğu yerler giderek siyasal gericiliğin egemen olduğu topraklara dönüşmeye başlamıştır. Her yerde gerici-faşist partiler ve neo-faşist akımlar güç kazanmaktadır. Dönemin ruhuna uygun olarak, faşist propaganda, eylem ve örgütlenmenin önü boylu boyunca açılmakta, demokrasi aşağılık yalanı ile "dönemin normal" olarak görülüp, meşrulaştırılmaya çalışılmaktadır. Tıpkı Hitler ve Mussolini'nin adım adım iktidara geliş sürecinde olduğu gibi, Fransa, İtalya, Hollanda ve Avusturya gibi ülkelerin azırlı ırkçı-faşist parti ve liderleri buluşuyorlar, kendi faşist enternasyonallerini kurmanın sorunlarını tartışıyorlar. Keza dün demokrasinin mabedi olarak pazarlanan yaşlı kıta Avrupa, günümüzde ırkçılığın ve yabancı düşmanlığının kol gezdiği bir kıtaya dönüşmektedir. Göçmenlere, özellikle de İslami kökenden olanlara ve savaş mağduru mültecilere dönük saldırılar, içinde bulunduğumuz dönemin bir başka önemli gerçeğidir.

Bütün bunları, her yerde azgın bir militarizm, korkunç boyutlar kazanan

Amerikan finans kapitali uluslararası finans kapitalin en gerici, en ırkçı, en şoven, en şiddet ve savaş yanlısı unsurudur. Trump, kendi finans kapitali adına tüm bu özellikleri kendisinde toplamış bir kişiliktir.

silahlanma yarışı, giderek şiddetlenen ve bugünkü ana sahnesi Ortadoğu olan emperyalist saldırganlık ve savaş gerçeği tamamlıyor. Kıyasıya sürmekte olan ve eninde sonunda yeni bir paylaşım savaşına dönüşecek olan emperyalistler arası nüfuz mücadeleleri ve bunun ifadesi yerel savaşlar serisi olağan durumdur artık. Dünyamız yıllar sonra önceki iki caniyane savaştan daha büyük acılara, kayıplara, sadece insanlığı değil, beraberinde doğayı ve gezegenimizi de yıkıma uğratacağı kesin olan bir savaşa doğru yuvarlanıyor.

HER YERDE YENİ PROGRAMLAR, YENİ KABİNELER VE YENİ YÜZLER SAHNEDE

Her şey, dönemin tarihsel, toplumsal ve siyasal koşulları içinde bir yere oturuyor ve anlamını buluyor. Toplumsal-siyasal hiçbir gelişme tesadüfî değil. Öne çıkan yüzler de ha keza dönemin ürünüdürler. Her yerde kendisini dayatan şey, dünyanın en büyük tekellerinin sefil çıkarlarıdır. Onların açgözlülüğü ve dünyayı kendi çıkarları temelinde yenden paylaşım hırslarıdır. Ekonomiden sosyal alana, siyasal alandan askeri ve moral alana dek her şey buna göre şekillenmektedir.

Bu arada dönemin dili uzlaşma ve barış değil. Dönemin hâkim eğilimi siyasal demokrasi ve hoşgörü değil. Tam tersine, her yerde dönemin hâkim eğilimi siyasal gericilik, en iğrencinden ırkçılık ve acımasız bir şiddettir. En sivri ucu ise faşizme doğrudur.

Öte yandan, dönem içinde öne çıkan ya da çıkartılan kişiler ya da yüzler, kabineler ve uygulamaya soktukları ya da sokmaya çalıştıkları programlar da doğal olarak dönemin ruhuna uygundur. İçe kapanmacılık, korumacılık, AB karşıtlığı, uluslararası antlaşmaların dışına çıkmak dönemin "yükselen değerleridir."

Almanya'da AfD, İtalya'da Kuzey Ligi, Fransa'da Front National, İngiltere'de

UKIP, Avusturya'da Özgürlük Partisi, Yunanistan'da Altın Şafak; tümü de bu çerçevede anlam bulmaktadırlar. Fransa'dan Marine Le Pen ve Fillon, İngiltere'den Diane James, Hollanda'dan Geert Wilders, Avusturya'dan Heinz-Christian Strache ve İtalya'dan Matteo Salvini, kendi ülkelerindeki koşulların yeni yüzleridirler. Söz konusu bu koşulların istismarı temelinde güç olup öne çıkmışlardır. Bunların kurdukları ya da kurmaya hazırlandıkları kabinelerin tümü de ırkçıdır, başta İslam kökenliler olmak üzere göçmen ve savaş mağduru mültecilere düşmandır. Tümü de saldırgan bir milliyetçilikle malûldür. Avrupalı liberallerin iddialarının tersine, "popüler sağ" değil, düpedüz faşisttirler. Hepsinin ortak sloganı "Yabancılar dışarı", "Müslümanlara/İslama hayır"dır. Hepsi de kendi ülkelerinin Hristiyan ve etnik kimliklerinin yok edildiğini iddia ediyorlar. Bu yönlü demagojiye sarılıyorlar.

YENİ DÖNEMİN AMERİKANCASI

Bu aynı şeyler Trump için de geçerlidir. Başkanlığı resmen devralır almaz serbest ticaret anlaşmasını iptal eden, ülkesini işgal ettiğini söylediği Çin mallarına yüksek gümrük duvarları örmeye ve Çin'e savaş açmaya hazırlanan, "Her şey Amerika için, önce Amerika'dan al, önce Amerikalı işçiye iş" diyen, Amerika'yı terk eden sanayi işletmelerini yeniden Amerika'ya geri getirmeye soyunan ve Hitler'in "ari ırk Almanlar" teorisi misali, "Amerikalı beyaz adam" teorisini savunan ve hayata geçirmeye hazırlanan Trump da diğer ülkelerdeki ülküdaşları gibi saldırgan bir milliyetçidir. Aşırı bir korumacıdır. Uluslararası ticaret anlaşmaları ve AB türü bloklaşmaların karşıtı düşünceleri ile içe kapanmacıdır. Kadın ve göçmenlere, özellikle de İslami olanlara ve mültecilere düşmanlığı ile tastamam bir ırkçıdır.

Trump, bir yandan beyazı ve siyahı

ile Amerikalı işçi ve yoksul kitlelere tarifsiz acılar yaşatmaya, diğer yandan ise tüm dünya işçileri ve ezilen halklarına büyük acılara ve yıkımlara mâl olacak bir savaşa, yani yeni bir emperyalist savaşa hazırlanıyor. Tüm Ortadoğu'ya yaydığı emperyalist ve gerici savaşlar serisi ile Afganistan, Libya, Irak, Yemen, Sudan ve Suriye'yi bir kan deryasına çeviren Obama'nın icraatlarını yeterli bulmuyor. Emperyalist ve gerici savaşı Rusya'yı kuşatma stratejisi çerçevesinde Doğu Avrupa'ya, diğer yandan Güney Çin Denizi üzerinden Çin'e ve Kuzey Kore'ye yaymaya hazırlanıyor. Şimdiden Polonya ve Baltık ülkeleri sınırlarına büyük askeri silah ve zırhlı araç yığınağı yapmış da bulunuyor.

Kabinesine gelince, Trump da Obama gibi İŞİD'le mücadeleye öncelik vermektedir. Bu nedenledir ki, öteden beridir bu konuda sorumlu olan, Ortadoğu ve

bölgenin yeni ve diri gücü olan Kürtleri iyi tanıyan, bölgenin kan deryasına dönüşmesinin birinci dereceden sorumlusu olan Brett McGurk'u yine görevine atamıştır. Savunma bakanlığına eski general James Mattis, iç güvenliğe eski general John Kelly'yi atamıştır. J. Mattis sınırsız bir şiddet ve savaş yanlısı olmakla tanınıyor. O kadar ki, halk arasında adı "Kuduz Köpek"tir. Dışişleri bakanı, petrol devi Exxon'un CEO'su Rex Tillerson'dur. Tillerson Rusya'yı en büyük tehlike, Çin'i ise "şeytan" olarak görmektedir. Adalet bakanı tam bir mülteci karşıtıdır. Ulusal güvenlik danışmanı, aynı zamanda bir mülteci ve İslam düşmanı olan Michael Flynn'dir. Trump, CIA'nın başına da işkence yanlısı görüşleri ile ünlenen meclis üyesi Mike Pompeo'yu getirmeyi düşünmektedir. Görüldüğü üzere, hepsi de seçme adamlardır. Dönemin ruhuna uygundur. ABD adına daha saldırgan politikalara başvurmak, Amerika işçileri ve emekçilerine, kadın ve göçmenlere, aydınlarına ve ilericilerine nefes aldirmamak, ABD'yi Ortadoğu, Kafkaslar ve Asya-Pasifik'i kapsayan yeni bir emperyalist savaşa hazırlamak için hepsi de biçilmiş kaftandır.

Finans kapitali bir kez daha insanlığı, dünya proletaryası ve ezilen halklarının hiçbir çıkarlarının olmadığı baştan aşağı gerici ve emperyalist bir savaşa sürüklüyor. Bunun başını ise sarsılan ve tartışmalı hale gelen hegemonyasını yeniden kabul ettirmek isteyen ABD çekmektedir. Amerikan finans kapitali uluslararası finans kapitalin en gerici, en ırkçı, en şoven, en şiddet ve savaş yanlısı unsurudur.

Trump, kendi finans kapitali adına tüm bu özellikleri kendisinde toplamış bir kişiliktir. Amerikan finans kapitalinin yeni dönemdeki temsilcisi, bir başka anlatımla, yeni yüzüdür.

Kriz ve kadın işçi mücadelesi deneyimleri

Sermaye sınıfı krizin faturasını işçi ve emekçilere ödetmek için yoğun bir çaba sarf ediyor. Zira düzenin yapısal krizden çıkmak için her daim başvurduğu temel yol, faturayı işçi ve emekçilere ödetmektir. İşçi ve emekçiler payına fatura demek; işten atılmak, ücretlerin dondurulması, işe ara verilmesi, tüketim ürünlerine zamlar yapılması vs. anlamına geliyor. İşçi sınıfının bir parçası olan kadın işçilere ise ya evlerinin yolu gösteriliyor ya da güvencesiz çalışma işaret ediliyor. Ancak böylesi süreçler, işçi sınıfı içinde mücadele ve örgütlenme dinamiklerini de besliyor.

2007'de metal TİS'leri, özelleştirmelere karşı mücadele ve mevzi direnişler yaşanırken, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası yasasına karşı mücadelenin geniş emekçi kesimlerde yankı bulması o sürece damgasını vurmuştu. 2008'de kapitalizmin kâbesi ABD'de patlak veren ekonomik krizin Türkiye'de de etkisini göstermesiyle birlikte, kapitalistler krizi fırsata çevirmek için hızla saldırıya geçtiler. Sınıf ve kitle hareketinde belli bir suskunluğun ardından ilerici güçler ve sendikal mevziler tarafından gerçekleştirilen eylemlerin yanı sıra, tek tek fabrikalarda tepkiler, mevzi direnişler ve işgaller yaşandı. Ancak gerek işçi sınıfının verili düzeyi, gerekse sendikal bürokrasinin sınıf hareketi içinde oynadığı uğursuz rol, bu tepki ve eylemli süreçlerin genelleşmesine ve sermayeye dönük güçlü tepkilerin örgütlenmesine engel oldu.

Her şeye rağmen, verili tabloda krizin çok yönlü sonuçlarına karşı direnme ve mücadele etme eğiliminin açığa çıkması son derece önemliydi. Sınıf hareketinde yeni bir dönemci işaret eden Tekel Direnişi de işte böylesi bir sürecin üzerinden şekillendi. O dönemde gerçekleşen örgütlenme ve direnişlerde kadın işçiler belirgin bir yer tuttular, hatta aylar boyunca tek kişilik direnişleri tek başlarına göğüslediler. Kriz gerekçesiyle işçilerin tehdit altında olduğu süreçte gerçekleşen mevzi direnişler, hem işyerlerinin

içini etkilemek ve patronları dizginlemek hem de krizin sonuçlarına karşı geniş sınıf kitlelerine izlenmesi gereken yolu göstermek açısından önem taşıyordu.

O süreçteki soluklu direnişlerin başında DESA direnişi geliyor. Sendikalaşma sonucu işten atılan Emine Aslan, tek başına fabrika önünde direniş başlattı. DESA patronunun her türlü baskısına ve mobbinge karşı kararlı bir şekilde direndi. Bu kararlı duruş, ilerici-devrimci güçlerin, kadın örgütlerinin, ilerici sendikal odakların desteğini alarak toplumsal bir etki de yarattı. Kuşkusuz ki bu etkiyi yaratmasının gerisinde, toplumda ikinci planda görülen, iş yaşamında yedek işgücü olarak kabul edilen bir kadının patrona ve onun pervasızca tutumlarına kafa tutması ve direniş yolunu seçmesi yatmaktaydı.

Bu dönemde, MEHA Tekstil, Sinter Metal, Gürsaş, Tezcan Galvaniz, Pirelli, Opsan, Çapa Kızılay, E-Kart, Ünsa, Entes vb. işyerlerindeki işçiler, kriz bahaneleri ya da sendikal örgütlenme gerekçesiyle işten atıldılar. Ancak adı geçen fabrika ve işyerlerindeki işçiler kaderlerine boyun eğmediler. Direniş yolunu seçtiler ve aynı zamanda ileri bir eylem biçimi olan işgal eylemleri gerçekleştirdiler. Patronların dayatmalarını kabul etmeyen ATV-Sabah

basın çalışanları da grev yolunu seçtiler. Tüm bu süreçte kadınlar da direnişlerin içinde etkin bir rol oynadılar.

Kriz dönemlerinde en fazla kısıyımın yaşandığı sektörlerin başında tekstil sektörü gelmektedir. 2008 krizinde de Denizli'de, Antep'te, İstanbul'da binlerce tekstil işçisi işten atılırken, en anlamlı tepkiyi GOP Elmabahçe'de kurulu MEHA Tekstil işçileri verdiler. Kadınıyla-erkeğiyle 75 gün boyunca direndiler ve direnişin sonunda belli bir kazanım elde ettiler.

Söz konusu dönemin önemli direnişlerinden biri de Sinter Metal'de gerçekleşti. Dudullu OSB'de kurulu Sinter Metal işçileri, 2008 krizinin ardından sendikalaşmaya başladılar. Sinter patronunun sendikalaşmaya tepkisi toplu tensikat oldu. İşçiler bu kararı, Sinter patronunun "özel mülkiyetine" dokunarak, fabrikayı işgal ederek yanıtladılar. Az sayıda kadın işçinin çalıştığı Sinter Metal'de aylar boyunca süren direnişte kadın işçiler de direnişin sesi soluğu oldular.

Sürecin bir diğer önemli direnişi ise Entes'te yaşandı. Entes patronunun kriz gerekçesiyle onlarca işçiyi atmasının ardından, Entes işçisi Gülistan Kobatan, işten atma saldırısına direniş ile yanıt verdi. Fabrika önünde tek başına sergi-

lediği direniş ile bir yandan içeriye, öbür yandan OSB işçilerine, işten atma saldırısı karşısında direnme çağrısı yükseltti.

Nihayet o döneme damgasını vuran en büyük direnişe TEKEL işçileri imza attı. Krizden çıkış ve sermayeye kaynak aktarma yollarından biri olarak görülen özelleştirme saldırısı ile birlikte 2008'in son aylarında Tekel fabrikaları kapatıldı. Farklı kentlerden gelen Tekel işçileri Ankara'nın göbeğinde direnişe başladılar. Tekel işçilerinin kararlı ve direngen tutumuyla birlikte, kısa süre içinde ülkenin dört bir yanında destek ve dayanışma örgütlendi. Bunun gerisinde ise, krizin faturalarını ödemekle yüz yüze bırakılan emekçi kitlelerin, çıkış yolu olarak gördükleri direnişi temsil eden Tekel işçilerine duydukları sempati yatıyordu. Bu direnişte farklı kentlerden gelen kadın işçiler de vardı ve gerek direnişin adım adım büyütülmesinde, gerekse toplumsal desteğinin örgütlenmesinde kadın işçilerin özel rolü tartışmasızdı.

2008'den bu yana sınıfın ve emekçi kadınların koşulları daha da ağırlaştı. Geride kalan yıllar, iki sınıfın fabrikalarda-işyerlerinde karşı karşıya gelişlerine tanıklık etti. Geline aşamada, ekonomik krizin siyasal kriz ortamında ve her ikisinin birbirini tetikleyerek derinleşmesine tanık oluyoruz. Bugün asıl olarak kadın işçi ve emekçilere dayatılan yaşama ve çalışma koşulları ile gerici AKP iktidarının toplumu ve aynı zamanda kadınları kuşatması ve siyasal gericiliği tahkim etme tutumları karşısında yapılması gereken, direniş örgütlemektir. 2008 krizinin ardından "Tek başına da olsa direnmek şarttır!" diyen kadın işçiler izlenmesi gereken yolu gösteriyor.

Müdürün sistematik mobbingi kadın işçiyi intihara sürükledi

Özellikle kadın işçiler üzerinde sistematik olarak uygulanan mobbing sonucu pek çok kadın işçi işten ayrılmaya ve baskı altında kölece çalışmaya zorlanırken bu baskılar işçilerin hayatını tehdit ediyor.

Son olarak da Muğla'da mobbinge

maruz kalan 39 yaşındaki kadın işçi Fatma Tosun, bebeğiyle birlikte intihar girişiminde bulundu. Muğla'nın Köyceğiz ilçesinde Naip Hüseyin Lisesi'nde kadrolu işçi olarak çalışan Fatma Tosun okulun müdürü Latif Bütün'ün sistematik mobbingine maruz kaldı.

Tosun, mobbingin ve sözlü hakaretin ardından ise 19 Ocak'ta öğle saatlerinde 20 aylık bebeği ile birlikte evinin camından atlayarak intihar etti.

Muğla Devlet Hastanesi'ne kaldırılan anne ve bebeğin komada olduğu öğrenildi.

Kadın işçi grevlerinin gösterdikleri - 3

İzlanda: Geçmişten bugüne eşitlik mücadelesi

Geride bıraktığımız yılın son aylarında art arda gerçekleşen, kadın işçilerin ağırlıklı olarak yer aldığı eylemlerle toplumda işçi-emekçi kadınları sarmalayan gericilik, şiddet ve sömürü duvarlarına peşisıra darbeler indirildi. Polonya'da gericiliğe karşı kürtaj hakkı için, Latin Amerika'da kadına yönelik şiddeti protesto nedeniyle yapılan eylemlerin ardından, İzlanda'da da kadın işçiler sömürü sisteminin kadın kimliği üzerinden kendine açtığı halkayı kırmaya teşebbüs ettiler.

DEVRALINAN MÜCADELE GELENEĞİ

The Independent gazetesinin Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nün 101. yılı arifesinde yaptığı bir sıralamada İzlanda, kadınların en iyi şartlara sahip olduğu ülke oldu. Kadınlar için en kötü ülkenin Yemen, en tehlikelisinin ise Afganistan olduğu sıralamada siyaset, eğitim, istihdam ve sağlık gibi göstergelerde İzlandalı kadın ve erkekler arasında büyük bir farkın olmadığı gözlemlendi belirtildi. Sıralama bu "gerçeğe" işaret etse de İzlanda'da kadınlar "Eşit işe eşit ücret!" talebiyle sokaklara çıktı. Fakat bu eyleme değinmeden önce belirtmek gerekir ki; İzlandalı kadınlar, pek çok ülkeye nazaran toplumsal yaşamda görece daha iyi koşullarda yaşamayı verdikleri mücadelelere borçludurlar.

İzlandalı kadınların mücadeleleri 1800'lü yılların sonuna dek dayanır. Dünyanın dört bir yanında olduğu gibi, oy hakkı için mücadele yürüten İzlandalı kadınlar bu mücadele içerisinde derneklerde örgütlendiler. Özel mülkiyete sahip olmayan erkeklerin oy kullanma hakkı yok iken başlayan bu mücadele, 1903'te tüm erkeklerle oy hakkı tanındığında kadınlar için daha yakıcı hale gelerek gündemdeki yerini aldı. 1907 yılında Kadın Hakları Birliği 11.000 imza toplayarak oy kullanan erkeklerle aynı sayıda olduklarını ilan ettiler. Sınırlı, yani mülk sahibi kadınlara tanınan oy hakkı mücadeleyi frenleyemedi. 1908'de İzlanda'nın başkenti Reykjavik'te yerel seçimlerde seçilebilecek belediyelerde oy hakkı bulunan kadınlarla kendi talepleri etrafında birleşilerek aday listeleri çıkarıldı ve aktif bir seçim kampanyası örgütlendi. Bu kampanya sonucunda dört kadın belediye meclisine girdi. 1911 yılında Danimarka'ya bağlı olan İzlanda parlamentosu oy hakkında kadın erkek eşitliğini getiren yasayı onaylasa da yasa, Danimarka tarafından engellen-

di. İzlandalı kadınlar oy haklarını ancak 1915 seçimlerinde polise direnerek fiilen aldılar ve yasalara geçirdiler. Direniş günü olan 19 Haziran ise hâlâ İzlanda'da "Kadın Hakları Günü" olarak direniş alanında kutlanır.

Oy haklarını direniş ile alan İzlandalı kadınlar kadın-erkek eşitliği için '70'li yıllarda bir kez daha "yaptırıma" başvurdu. 1970'li yılların dünyasında toplumsal muhalefetin sosyalist şiarlarla yükselen ivmesinde kendine yer bularak yayılan feminizmin ikinci dalgasının da etkisiyle İzlanda'da kadınlar mücadele sahnesinde yaptırımları ile tekrar boy gösterdiler. Direniş geleneğine grevi eklediler.

KADINLARIN İZİN GÜNÜ, ERKEKLERİN "BİTMİYEN CUMA"SI

'70'li yıllarda kadınlar mecliste %1 oranında temsil ediliyor, aynı işte çalıştığı erkeklerle nazaran %60 daha düşük ücret alıyorlardı. Kapitalizmin kadına biçtiği roller harfiyen uygulanmakla birlikte kadınlar eşitsizliğe karşı öfkelerini biriktiriyorlardı. Birleşmiş Milletler'in 1975 yılını Uluslararası Kadın Yılı ilan etmesi ile birlikte ülkedeki oy hakkı mücadelesinde temelleri atılan kadın örgütlerinin örgütlediği "Kadınların izin günü" eylemi bu öfkenin dışı vuruşuna vesile oldu. Tüm yıl boyunca sürdürülen kampanya ile çalışan-çalışmayan tüm kadınlar greve çağrıldılar. Tarih 24 Ekim 1975'i gösterdiğinde ise ülkede 25 bin kadın ev ve iş yerlerini terk ettiler. Reykjavik'te büyük bir miting gerçekleştirildi. Ülkenin geçim kaynağı olan balık fabrikaları ancak yarı kapasitesiyle çalışabilirken, kadınların ağırlıklı olarak istihdam edildiği sekreterlik işleri tamamen durdu.

Uçaklar kabin memuru yetersizliğinden kalkamazken, gazetelerde dizgicilerin çoğunluğunu oluşturan kadın işçilerin yokluğunda gazeteler kısmi olarak çıkabildi ve tek gündemleri kadınların grevi oldu. "Kadınların izin günü" olarak adlandırılan grevde ev kadınları da çocuklarını evde eşlerine bıraktıkları için erkekler çocuklarını iş yerlerine götürmek zorunda kaldılar ve bu aynı gün onlar için hem çocuk ve ev bakımı hem de iş yükü nedeniyle "Bitmeyen Cuma" olarak tarihe geçti.

Bir yıl sonra İzlanda Cinsiyet Eşitliği Konseyi kuruldu ve iş yerlerinde, okullarda cinsiyet ayrımcılığı yasaklandı, cinsiyet eşitliği yasası onaylandı. Ancak bu daha bir başlangıçtı. Kadınlar 10 yıl sonra 1985'te yine eşitlik talebiyle sokaklara çıktılar. 2008 yılında da ekonomik krizin ağır faturasına itiraz ederek sokakları dolduran kadınlar, kadın erkek eşitliğini kapitalist ülkelere nazaran daha görünür kılmayı başardılar.

AMA YETMEZ!

Toplumsal hayatın her alanında eşitlik için mücadele eden İzlandalı kadınların son grevi de geçtiğimiz yıl gerçekleşti. İzlandalı kadınların mücadele ile kazandıkları, pek çok ülkenin kadınlarının gıpta ile baktığı haklara İzlandalı kadınlar haklı olarak "yetmez" dedi. Kapitalizmin sınıflar mücadelesinin seyrine göre kazanılmış hakları gasp ettiği günümüz koşullarında İzlandalı kadınlar eşitlik taleplerini yükseltmeye devam ettiler.

Tarihi "Kadınların boş günü" eyleminin yıl dönümüne denk getirilerek 24 Ekim'de gerçekleştirilen grevde, İzlandalı kadın işçiler aynı işi yaptıkları erkek iş-

çilerle aynı ücreti talep etti. Erkeklerle nazaran %30 daha az ücret alan kadınlar araştırmalar sonucu aynı ücret üzerinden çalıştıkları takdirde iş saatlerinin 14.38'de son bulması sebebiyle 14.38'de iş bırakarak meydanlara çıktı. Kadınlar gerçekleştirdikleri son grev ile mücadelelerinin tarihsel deneyimlerinden beslendiğini ve eşitlik taleplerinden vazgeçmeyeceklerini gösterdiler.

TARİH İŞÇİ KADINLARI BİR ADIM ÖNE ÇAĞIRIYOR

Polonya'da, Latin Amerika'da ve son olarak İzlanda'da kadın işçilerin mücadeleleri, sahip oldukları farklı dinamiklere ve her birinin kadın sorunun özgün bir yanına karşı ortaya koyduğu öfkeye rağmen aynı noktada buluşmaktadırlar. Yazı dizimizin başında belirttiğimiz gibi; "Ekim ayı boyunca dünyanın çeşitli ülkelerinde sokaklara çıkan işçi kadınlar da kadın kimliğine dönük saldırılara kendi cephelerinden yanıt vermektedirler. Ortak bir şekilde adeta 'işçiyiz, kadınız, insanız!' çağrısının yapıldığı bu eylemlerle kadın işçiler üretimden gelen güçlerini kullanmayı öğrenmekte, emperyalist-kapitalist sistem can çekişirken ölümcül darbenin hazırlıklarına girişmektedirler."

Marksist-Leninist dünya görüşünün işaret ettiği ve sınıf devrimcilerinin somut olarak örgütledikleri akışa doğru dönen tarihin tekerleği, kadın sorunun biricik çözümünün sınıf mücadelesi olduğunu ve bu mücadelede ana karakterin elbette ki erkek işçi kardeşleri ile birlikte işçi kadınlar olduğunu gösteriyor. Tarih artık daha yakıcı bir biçimde kadın işçileri bir adım daha öne çağırıyor.

ONBEŞLER İÇİN

Yangınlara fazla bakan gözler yaşarmaz
Alın kızıl yıldızlı baş secdeye varmaz
Dövüşenler ölenlerin tutmaz yasını
Yine fakat bir yıldırım zulmeti yırtsa
Sağır göğün koynundaki çanı haykırtsa
Anıyoruz göğsünüzün son sayfasını
Eski cihan yeni cihan önünde eğil!
Aramızdan birkaç yoldaş ayırmak değil,
Her ne yapsan varacağız emelimize!
Karadeniz... bunu duysun derinliklerin:
O ateşli göğüsleri delen hançerin
Kabzasını alacağız biz elimize!

Nazım Hikmet

**KATLEDİLiŞLERİNİN 96. YILINDA
MUSTAFA SUPHI VE YOLDAŞLARINI
SAYGIYLA ANIYORUZ...**

**“Dünya devriminin seyrinde
Türkiye proletaryası
şerefli bir mevki işgal edecektir!”**

Mustafa Suphi